YEDINCI SENE — N° 2268

CUMARTESİ 30 AGUSTOS 1930

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İDAREHANESİ:
Dülumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: N° 246
Telefon: Başmuharrir : 2366
Tahrir müdürü : 3236
İdare müdürü 2365, Kitap kısmı: 472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
= 5 Kuruştur =

"Zafer,,in Sesini Dinleyiniz!

Bugün Sıvas dağlarında; yürüyen zaferlerin neşidesini söyliyecek olan Cumhuriyetin demirden — Başvekili İsmet Pş.

Günün muhavereleri

Büyükada: 29 ağustos 1930

Serbest Cumhuriyet Fırkasının teşekkülündenberi maruz bulunduğumuz bir çok suallerle onların cevaplarından bazılarını buraya nakledersek bu münasebetle tebarüz eden haleti ruhiyelere tercüman olmuş olacağımızı tahmin ediyoruz.

Bir dost— Yeni fırkaya ne dersin? Monşer bu adeta bir danışıklı döğüşe benziyor. Baksana muvafıkı muhalifi hep Yalova'da, başbaşa ve dizdize görüşüyorlar.

Ben— Bilâkis bunu siyasi hayatımızda çok ciddi bir merhalenin başlangıcı olarak almak lâzımdır. Yalova'da başbaşa ve dizdize konuşan kimseler bu kadar mühim bir memleket işini hatta tecrübe şeklinde bile danışıklı döğüş yapacak mesleler değildirler. Tek fırka hayatının artık fikirlerdeki ihtilâfı alenen münakaşa edecek veçhile inkişaf eylemek safhasına vasıl olmuş bulunduğuna ve bunun da büyük rehberlerimiz tarafından bütün bir samimiyetle kabul edilmiş olduğuna hükmetmek lâzımdır. Bundan tatbikatta görülecek ciddiyet bu hakikatini herkese göstermiş olacaktır. Gerçi esaslı münakaşaların cereyan etmesi için Meclisin açılmasını beklemek tabiidir. O zamana kadar yeni fırka bir taraftan teşkilâtını yapar, diğer taraftan tetkiklerini ikmal ederek noktai nazarlarını tekâsüf ettirmeğe çalışır. Fethi Beyin şahsı muhalif fırkanın hem ciddi bir teşekkül olacağına, hem de vatanperverane ve nezih bir surette çalışacağına kâfi teminat teşkil edebilir. Bize düşen yeni fırkanın bütün şeraitini yerine getirmek suretile iyi, temiz ve sağlam bir teşekkül muvaffakiyetine vasıl olmasını samimiyetle temenni etmekten ibarettir.

Bir diğeri— Yeni fırkanın programını gördün mü? Ayol bunlar şimdiye kadar hep senin yazageldiğin şeyler... O halde fırka itibarile mevkiin artık taayyün ediyor demek?

Ben— Benim tenkit ettiğim şeyler mensubu bulunduğum Cumhuriyet Halk Fırkasınca prensip olarak behemehal aksi iltizam olunan şeyler değildir. Yapmakla söylemek arasındaki fark, kendi fırkamız içinde dahi bu türlü münakaşaları, tenkitleri, tasvipleri meşru kılmağa kâfidir. Biz Cumhuriyet Halk Fırkası erkânı icra işini içimizden reis vekilimiz İsmet Paşanın teşkil ettiği hükûmete tevdi etmekle tenkit ve münakaşa salâhiyetimizden tecerrüt etmiş değiliz. Mes'ele alelâde bir şirketin işi bile olsaydı muamelenin selâmeti namına şeriklerin mülâhazalarını açık söylüverek münakaşa zeminini daima açık bulundurmaları gene zaruri olurdu. Nerede kaldı ki millet işlerinde herkes kendi aklının erdiği ve gücünün yettiği mertebe her vaziyeti velev ki kendi fırkasına karşı dahi olsa, hatta bilhassa kendi fırkasına karşı açıkça söylemesin. Fırkaların salâbeti ancak fırka içinde fırkanın prensipleri için, fırka içinde memleket için çalışmakla daha ziyade kuvvet bulabilir. Bana göre doğru gördüğüm şeyleri kendi fırkama yaptırmak, onları başka bir fırkaya kabul ettirmekten elbette daha kolaydır. Eğer zaman zaman gazetemde ve imzam altında bazı tenkitlerim görülmüş ise bunları kendi fırkama merbutiyette zâfıma değil, kuvvetime delil olarak almak daha muvafık-

(Mabadi 2 inci sahifede)

"Gazi,,den vecizeler:

«Medeniyetin bugünkü vesaitini, hatta bugünkü fikriyatını demiryolu haricinde intişar ettirebilmek müteassirdir. Demiryolu refah ve umran yoludur.»

***

«Bünyei devleti yaşatmak için, harice müracaat etmeksizin memleketin menabii varidatile temini idare çare ve tedbirlerini bulmak lâzım ve mümkündür.»

GAZİ M. KEMAL

Hatıra

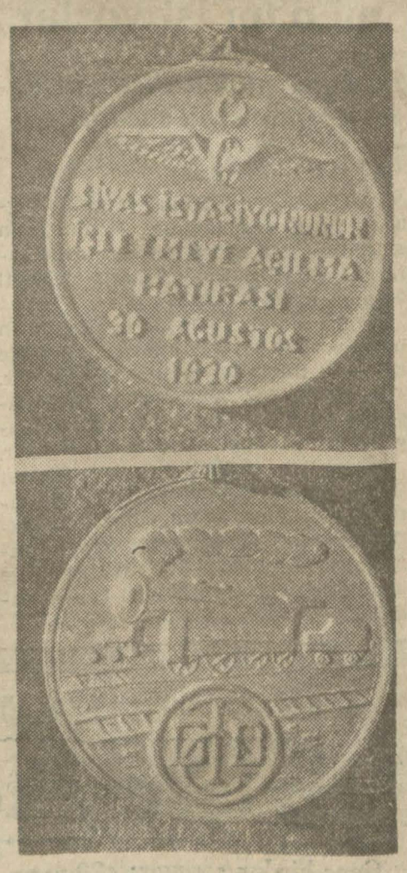

Sıvas hatırası madalyalar

Sıvas hattının açılması hatırası olarak madalyalar hazırlanmakta olduğunu yazmıştık. Madalyalar darbedilmiş ve bütün resmi küşade iştirak edenlere tevzi olunmuştur.

Madalyanın bir tarafında bir lokomotif ile «Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları» idaresinin rümüzü, diğer taraftan «Sıvas istasyonunun işletmeye açılma hatırası 30 ağustos 130» yazılıdır. Madalyalar beyaz kırmızı renkte zarif bir kordelâ ile bağlıdır.

Cevap

İsmet Pş. ile giden muharririmizden ilk telgraflar!

Başvekil halkın emsalsiz tezahüratı içinde istikbal ve teşyi ediliyor

Ankara 29 (Sureti mahsusada giden muharririmizden telefonla) — Sıvas hattını açmağa giden Başvekil Haydarpaşa'dan itibaren çok neş'eli ve daima beşuştu. İstasyonda Kâzım Pş. ve diğer zevatla vedalaştıktan sonra trene atladı ve sevinçli bir sesle:

«— Sıvas yolcuları haydi trene!» diye bağırdı. Hareketten sonra yolculuğa iştirak eden meb'uslarla bir müddet salonda hasbihal etti, sonra istirahate çekildi.

Saat 14,48 de Ankara'ya vasıl olduğu zaman istasyon mutadın fevkinde bir kalabalıkla dolup taşıyordu. Herkes uzun zamandır görmemiş gibi mütehalik ve mütehassir; İsmet Paşayı arıyordu. Büyük Erkânı Harbiye reisi müşür Fevzi Pş. Hz., bütün vekiller, meb'uslar, vekâletler erkânı, askerî ümera, memurlar, halk istikbale gelmişlerdi. Ankara boşalmış gibiydi.

Başvekil Pş. Hz. trenden indi, Fevzi Pş. ile öpüştü, müstakbilinin ellerini sıktı. İsmet Pş. nın üzerinde büyük zafer günlerine has bir halet vardı.

Başvekilimiz, Fevzi Pş. ve vekillerle görüşürken Ankara istasyonu alkış tufanı içinde inliyordu. İsmet Pş. otomobilinde Fevzi Pş. yı yanına aldı. Başvekâlet dairesine hareket etti. Halkın alkış ve tezahüratı ayni hararet ve şiddetle oraya kadar devam etti.

Heyeti Vekile içtimaı

Başvekilin burada tevakkuf edeceği iki saat zarfında Heyeti Vekile içtima ederek vekâletlere ait müstacel mevadı müzakere etmiştir.

Ankara'dan hareket

Heyeti Vekile içtimaından sonra İsmet Pş. Hz. tekrar tezahürat arasında istasyona gelerek trene bindi. Kendisine bütün vekiller, meb'uslar iltihak ettiler. Başvekili hâmil olan tren saat 7 buçukta Ankara'dan hareket etti. Davetlileri götürecek diğer tren saat 6,5 ta hareket etmiştir.

Yolda İsmet Pş. Hz. Ali Sait, ve Cevat Pş. larla Temyiz birinci reisi İhsan, Meclis ikinci reisi Hasan, Afyon meb'usu Ali Belerle uzun müddet görüştüler.

İsmet Pş. Hz. yarın sabah 6 buçukta Kayseri'ye, saat 3 te Sıvas'a muvasalat edeceklerdir.

İsmet Pş. Hz. nin avdeti

İsmet Pş. Hz. Sıvas'tan sonra Malatya'ya geçmiyeceklerdir.

Başvekil Hz. nin resmi küşattan

(Mabadi 4 üncü sahifede

Fırkalarda faaliyet

Fethi Bey çarşamba günü İzmir'e gidiyor

Fethi Bey, Balıkesir'e de gidecektir, Ahmet Bey de beraber gidiyor

Hakkı Tarık Beyin cevabı

S. C. Fırkasında dün, cuma olduğu için, hiç bir faaliyet yoktu. Kâtibi umumi Nuri Beyle birlikte Yalova'ya giden yeni fırka müntesipleri Niğde meb'usu Galip, Sinop meb'usu Refik İsmail, Bursa meb'usu Senih Beyler İstanbul'a dönmüşlerdir. Bu üç meb'us H. F. ından alâkasını kesmiştir. Edirne meb'usu Faik, Bolu meb'usu Cemal Beylerin de yeni fırkaya geçecekleri söylenmektedir.

Faik Beyin intisabı tahakkuk etmiştir.

Şehir meclisi intihabatı

C. H. Fırkası Şehir meclisi aza namzedi olarak seçtiği zevatı tamamen tesbit etmiştir. Bunlardan kırkı Cemiyeti Belediye ve Vilâyet umumi meclisi aza-

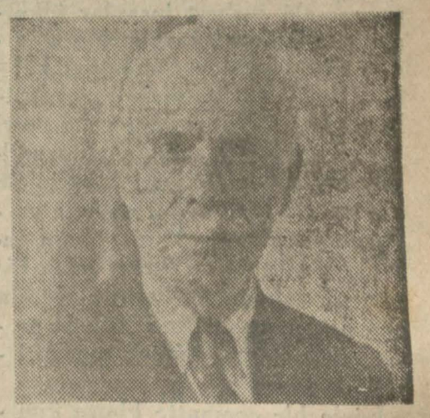

S. F. ya iltihakı teeyyüt eden
Faik Bey (Edirne)
sıdır, mütebakisi hariçten alınacaktır. Namzetler arasında Emin Âli, Hacı Adil,

(Mabadi 4 üncü sahifede

Kâbus!..

Fethi Bey — Yarabbi, sen beni altında kalmaktan muhafaza et!...

Serbest insanlar ülkesinde...

MUHARRIRI AĞAOĞLU AHMET

— 4 —

"Yalan", "riya", ve "tabasbus"

— Yasanın başında birinci maddesi olmak üzere yalanın yasak olduğundan bahsolunuyor. Demek ki bu cürme hususî bir ehemmiyet veriliyor.

— Evet!

— Neden? İnsan olur da hiç yalan söylemez olur mu?

— Hür insan yalan söylemez. Yalan zayıfların, zelillerin, korkakların işidir. Halbuki hür olabilmek için kuvvetli, cesur, azimkâr olmalıdır. Sonra yalan hakikati saklamak ve örtmek için bir çaredir. Hakikat saklandığı yerde batıl hâkim olur, ve batıl hâkim olduğu yerde hayir kalmaz. Kendini bilen bir cemaat buna elbette ki müsaade etmez. İşte bunun içindir ki serbest insanlar ülkesi bu cürme hususî bir ehemmiyet vermektedir.

— Anladım üstat ve mazinin bir çok karanlık tarafları nazarımda derhal aydınlaştı. Fakat büyük bir cemaatin içinden yalan nasıl kalkar?

— Bu bir terbiye mes'elesidir ki aileden ve mektepten başlar ve cemaatle biter. Aile ve mekteptir ki çocukların ilk ruhî temellerini atarlar. Çocuk anne ve babasını ve muallimini taklit eden bir mahlûktur. Yalancı anne ve baba ve muallimin yetiştirdikleri çocuklar da mutlak yalancı olurlar. Binaenaleyh anne, baba ve muallim çocukların yalana alışmamalarına azamî dikkat etmekle mükelleftirler ve bunun için de ilk ve en müessir vasıta kendilerinin yalandan sakınmalarıdır.

Sonra bunlar çocukların kendiliklerinden yalan söylemelerine asla müsaade etmemelidirler. En ufak ve en masum bir yalana dahi tahammül edilmemelidir. Hulâsa çocuk aile ve mektepten çıkıp cemaate kavuştuğu zaman yalanın menfur ve iğrenç bir illet olduğu hissi ile dolu olmalıdır.

Cemaate gelince; o da yalana karşı kuvvetli müeyyedeler koyarsa, meselâ serbest insanlar ülkesinde olduğu gibi yalancıyı içinden atarsa, yalan cemaatten kalkar. Fakat aksine olarak meharetle söylenmiş bir yalanı zekâ eseri sayan veya yalancılıkla elde edilmiş bir muvaffakiyeti tasvipkâr bir tavırla karşılıyan, ve hele yalancı olduklarına kani olduğu insanlara hürmet ve ikram eden bir cemaat yalancılık illetinin bütün zilletlerine ve bütün felâketli neticelerine boyun eğmek mecburiyetinde kalır.

Böyle bir cemaatte kimse kimseye inanmaz, itimat etmez ve binaenaleyh ne müşterek bir faaliyet ve ne de müşterek bir teşebbüs imkânı olur. Her türlü inkişaf ve yükselme imkânı kalkar ve yavaş yavaş tereddi ve izmihlâle doğru sürüklenip gider!

— Ah, üstat! Ben bu halleri ta ötedenberi müşahede etmekte idim. Fakat sebebini şimdi anladım. Şimdi lûtfen ikinci maddenin de hikmetini anlatır mısınız?

— Memnuniyetle!

— Bu madde mucibince riya ve tabasbus, taşlanmak gibi müthiş bir ceza ile cezalanırmış. Doğrusu ben bu şiddetin hikmetini anlıyamadım. Makam ve kuvvet sahibi adamlar methü sitayiş edilmezler mi? Edebiyattaki bunca parlak kasidelerin hiç kıymeti yok mudur? Bir de şu var ki her nevi nimet ve saadet bu kuvvet ve makam sahiplerinin ellerindedir, bazan tam bir mukadderat, bir talih bunların bir tek bakışına bağlı olur. Bu vaziyette onların gururunu okşamak tabiî olmaz mı?

— Anlıyorum ki bu beldenin kaideleri sizin gibi istibdat adetine alışkın olan insanlar için garip görünür. Fakat söyle göreyim, sen hür ve serbest olmağa kat'î karar verdin mi?

— Verdim.

— O halde kendini değiştireceksin?.. Çünkü bütün o saydığın şeyler senin köle ve esir olduğun zamanlara aitti. Halbuki sen zincirlerini kırdın, serbest olmağa azmettin. Bilmelisin ki müdahane kölelerin, esirlerin işidir. Ruhun, pespaye, zelil ve miskin olduğuna delildir. Mütebasbıs adamda şeref ve izzeti nefis olmaz. Böyle bir adam muhatabı olan insanı da bozar. Onda gurur, tekebbür, hakikate, hakka tahammülsüzlük gibi fena sıfatların uyanmasına sebep olur.

Hele Şark cemaatlerini içlerinden yiyip gemiren illetler arasında bu müdahane ve tabasbus en korkuncu ve en tahripkârıdır. Yılan zehiri gibi ta beynin ve kalbin içlerine kadar sokulur, vücudü çürütür, felce uğratır!

Şark kasidehanları bilmiyerek ve farkına varmıyarak milletlerine en çok fenalık yapmış insanlardır! Yazdıkları yazıların parlaklığı nisbetinde manevî tahripler yapmışlardır. Çünkü o nisbette de cazibeli olmuşlar, taklitçiler ve peyrevler bulmuşlardır.

Ne gariptir ki bu kasideler hür olmak istiyen ayni cemaatlerin mekteplerinde hâlâ da edebî nümune olmak üzere okutturulmaktadır! Acaba bunların yaptıkları fenalığın farkında mı değildirler? Acaba şiirin, musikinin genç kalpler ve dimağlar üzerindeki tesirleri takdir mi edilmemiştir?

Ne olursa olsun, hür olmak istiyen bir cemaatin bu hareketi ekini ekip üzerine kükürt serpen bir çiftçinin hareketinden farklı sayılmaz! İngiliz kanunu ta on beşinci asırdanberi kralın methedilmesini, zemmolunması kadar menetmiştir. İşte hür olmak istiyen bir milletin hareketi!!...

- Yarın devam edecek -

Şehir ve memleket haberleri

Verem hastanesi

Muhittin Beyin verdiği izahat

Hastanenin Cerrahpaşa'da inşasından sarfı nazar olundu

Şehremaneti verem hastanesini Cerrahpaşa'da yaptırmaktan sarfı nazar etmiştir. Hastahanenin yapılacağı yer henüz takarrür etmemiştir. Maamafih yeni hastahane yapılıncıya kadar Cerrahpaşa'da yapılan yein paviyonun yarısı verem hastanesi ittihaz edilecektir.

Vali vekili ve Şehremini Muhittin Bey verem hastahanesi hakkında gazetecilere şu izahatı vermiştir:

«— Emanet verem hastanesinin inşası için istimlâki icap eden arsanın sahipleri tarafından gayet yüksek fiat istenildiğini görünce bu arsanın sahiplerine kaça malolduğunu tetkik ettirmiş ve 4 bin küsur liraya malolduğunu resmi evrak ile tesbit ederek arsayı bu nisbet üzernden istimlâk etmek istemiştir. Fakat sahipleri arsanın 200 lira kira getirdiğini söyliyerek 40 bin liralık bir kıymet ilâmı almışlardır.

Emanet bu vaziyet karşısında arsayı istimlâkten sarfı nazar etmiş, fakat son bir teklif olmak üzere arsa kıymetine bir buçuk misli zam koyarak 4 bin liraya malolan arsayı sahiplerine altı bin lira kâr vermek suretile 10 bin liraya satın almıya razı olmuştur. Arsa sahipleri mallarını 10 bin liraya vermemişler, ellerindeki 40 bin liralık ilâma güvenerek Emanetin menafii umumiye namına istimlâk yapmasını beklemişlerdir.

Bunun üzerine Emanet te hastaneyi orada yaptırmaktan zarfı nazar etmiştir.

Şimdi hastanenin inşası için başka bir arsa aramakadtır. Verem hastanesinin inşası için gelecek sene bütçesine gene tahsisat konulacaktır.»

Şehir işleri

Faideli konferanslar

Emanet kışın yiyecek maddelerinin evsafı hakkında muhtelif konferanslar verdirerek halkın aldanmamasını temin edecektir.

Nümerotaj bitmiyor!

Mukavele mucibince nümerotajın 30 ağustosta bitmesi lâzım geldiği halde müteahhit bitirememiş ve temdidini istemiştir. Emanet kabul etmediğinden mukavelenin feshi muhtemeldir.

Kadıköy kaymakamı

Kadıköy kaymakamlığına Çatalca kaymakamı Cevdet Beyin tayin edileceği söylenmektedir.

Şehir meclisinin daimî encümeni

Yeni teşekkül edecek Şehir Meclisinin 8 kişilik daimi bir encümeni olacaktır. Bu encümen Vilâyetin, Emanetin bütün işlerini tetkik edecek ve 3 ayda bir bütçe tetkikatına dair bir rapor verecektir. Encümene alâkadar şube müdürleri de iştirak edecek ve rey vereceklerdir.

Darülbedayi turnesi

Darülbedayi 1 teşrinievvelde temsillere başlıyacaktır. 4 eylülde Karadeniz turnesine çıkılacaktır. Bu sene temsil edilecek eserlerin ekserisi yenidir. Bunlar meyanında Hırsız ve Topas eserleri vardır.

Hazır kıyma yok

Bazı yerlerde satılan hazır kıymaların beygir etinden yapıldığı anlaşılmış olduğundan hazır kıyma satışı menedilmiştir.

İktisadî mehafilde

Ticaret Odasının taahhüdatı

Ticaret Odasına senelik taahhütlerini vermiyenlerin adedi 5000 kadardır. Bunlara pazara kadar mühlet verilmiştir.

Rıhtım Şirketinin ihtilâfları

Rıhtım Şirketi iki antrepo inşasına karar vermiş ise de bunların yeri için Evkafla aralarında ihtilâf çıkmıştır. Esasen bu şirket hangi şeye elini sürerse orada bir ihtilâf çıkarmaktadır.

Zafer ve tayyar bayramı

Bu sabah "Beyazıt"ta resmi geçit yapılacak

Tayyare Cemiyeti 10 muhtelif yerde müsamere verecek

30 ağustos zafer bayramı münasebetile bugün şehrimizde de büyük merasim yapılacaktır. Evvelâ Kolorduda tebrikât kabul edilecek ve bilâhare bir geçit resmi yapılacaktır.

Bugün ayni zamanda tayyare bayramı olduğu için şehrimizin muhtelif yerlerinde Tayyare Cemiyeti menfaatine müsamereler tertip edilmiştir. Cemiyet müsamerelerin programlarını iyice tetkik etmiş ve halkın istirahatini temin eylemiştir. Bunun için bugün İstanbul'un her yerinde verilecek müsamerelere iştirak edenler hem iyi bir vakit geçirmiş olacaklar hem de cemiyete mukaddes borçlarını ödemiş olacaklardır.

Müsamereler Gülhane parkında, Sarayburnu gazinosunda, Taksim bahçesinde, Galatasaray Lisesinde, Bebek bahçesinde, Beşiktaş'ta Üsküdar'da, Kadıköy Hilâl sinemasında, Büyükada İspilândit Palasta verilecektir.

Tayyare Cemiyeti ayni zamanda geçit resmine de tayyare timsali ile iştirak edecektir. Bu timsalde bulunacak küçük hanımlar tarafından Tayyare Cemiyetinin tebriknameleri halka dağıtılacaktır. Bu tebriknameler şu cümleleri havidir:

«Bütün varlığını milletten alan Türk Tayyare Cemiyeti 30 ağustos Zafer ve Tayyare bayramlarını tebrik eder.» «Müstakbel harplerin en müthiş silâhı (Tayyare) dir. Tayyare Cemiyetine yardım, sulh ve zaferin teminine hadimdir.» «Tayyare bayramı müsamerelerine iştirak Tayyare Cemiyetine eğlenceli, neş'eli bir muavenettir.» «Tayyare Cemiyetine ayda en az (beş) kuruş vererek aza kaydolunmak, şerefli bir yardımdır.» «Güzel vatanımızın hava müdafaası için çalışan Tayyare Cemiyeti kıymetli yardımlarınızla yüksek gayesine behemehal vasıl olacaktır.»

Zafer bayramının programı

Kolordu tarafından bugünkü zafer bayramı için şu program ihzar edilmiştir:

1— Saat 9 dan 10 a kadar Kolordu kumandanı tarafından Kolordu karargâhında zabitan ve hükûmet memurlarının tebrikâtı kabul edilecektir.

2— Beyazıt'ta Darülfünun civarında saat 10 da toplanacak kıtaat ve mekteplerin ve sair teşkillerin Kolordu Kumandanı tarafından saat 10,30 da teftiş ve muayeneleri yapılacaktır.

3— Merasime iştirak edecekler şunlardır:

As. Mp. ler, muhtelif sınıflardan mürekkep kıtaat, polis kıt'ası, belediye zabıtası, itfaiye Bl. itfaiye otomobilleri, tayyare timsali, mehterane takımı, sivil liseler ve Mp. ler, esnaf cemiyetleri.

4— Teftiş ve muayeneyi müteakıp en kıdemsiz bir zabit tarafından istiklâl muharebatı ve Başkumandanlık muharebesi hakkında bir hitabede bulunulacak ve K. O. K. tarafından ayrıca bir nutuk söylenecektir.

5— Nutuklar bittikten sonra büyük dış kapı önüne hazırlanacak tribünde bulunan K. O. K. önünden kıtaat, Mp. ler ve sair teşkiller tarafından bir merasim geçişi yapılacaktır.

6— Merasim geçişini yapan kıt'alar ve Hr. Mp. 1 Beyazıt, Divanyolu, Sultan Ahmet, Salkımsöğüt, Sirkeci, Karaköy, köprüsü, Şişane, karakolu, Galatasaray, İstiklâl caddesi yolu ile Taksim'e çıkacak ve oradan kışlalarına döneceklerdir. Mp. talebeleri ve sair teşkiller Karaköy'den itibaren harekette serbesttirler. İsterlerse ayni yolu takip ve isterlerse yerlerine dönebilirler.

7— Geceleyin As. ve talebe tarafından fener A. ları tertip ve icra edilecektir.

8— Tam zevalde Beyazıt, Taksim, Selimiyeden 21 rer pare top atılacaktır.

Sergide satış

Tacirler satışın men'ini istiyorlar

Tetkikat yapan Ticaret Odası sergide eşya satılmasını doğru bulmadı

Galatasaray Yerli Mallar sergisine rağbet gittikçe artmaktadır. Bunun için serginin eylûle kadar devam etmesi kararlaştırılmıştır. Buna Maarif Vekâleti de muvafakat etmiştir.

Sergiyi dün de cuma olmasına rağmen binlerce halk ziyaret etmiştir. Sergide külliyetli miktarda satış ta olmaktadır.

Fakat bir çok tacirler bu satış keyfiyetine itiraz etmişler ve hariçte satış piyasasının durduğunu iddia etmişlerdir.

Bunun için şikâyetler üzerine Ticaret Odası tetkikat yapmış ve sergilerde satış yapılmasının doğru olmadığına karar vermiştir. Gelecek sene satış yaptırılmaması muhtemeldir. Sergi heyeti ise bunun çok istifadeli olduğu kanaatindedir.

Emanetle Vilayet

Tevhit kadroları tebliğ edildi

Vilâyet müdürü Nazif B. geldi son hazırlıkları yapıyor

Dahiliye Vekâleti Vilâyat Müdürü Nazif B. dün Ankara'dan gelmiştir. Nazif B. Emanetle Vilâyetin tevdihi talimatnameleri ile yeni belediye kanunu nizamnamelerini de beraber getirmiştir. Bu nizamnameler üç dört gün evvel tasdik edilmişti. Bundan maada tevhit kadrosu ile Emanet memurlarının barem cetveli de gelmiştir. Nazif B. dün Şehremini muavini Hâmit B. le yeni talimatnameleri ve kadroları tetkik etmiştir. Bu kadrolar şahıslandırıldığı için pazartesi gününden itibaren tatbik edilecektir. Yeni kadro pazar günü alâkadar memurlara tebliğ edilecektir.

Pazar günü Emanette Nazif B. in iştirakile Vali ve muavinleri toplanarak bu hususta son kararları verecekler ve tatbika geçeceklerdir.

Günün muhavereleri

(Baş makaleden mabait)

tır. Her fırkanın kendi hayatı içinde dahi olsa daima böyle müteyakkız ve faal görülmesi temenniye lâyıktır.

Bir diğeri — Canım be birader, Fethi Beyin Serbest Cumhuriyet Fırkasına karşı ne kadar mülâyim gidiyorsun! Sanki bu fırka sizin muarızınız değil de öz kardeşiniz imiş gibi bir şey!... Bu nasıl iş?

Ben— Fethi Beyin Serbest Cumhuriyet Fırkası memleket işlerinde karşılıklı münakaşa ihtiyacının his ve kabul edilmesinden doğmaktadır. Bizzat ben bu kanaatte bulunuyorum. Fethi Beyi şahsen tanır ve ciddiyet ve samimiyetine itimat ederim. Giriştiği bir muhalif fırka teşkili işinde bu fırkayı teşkil edecek veçhile muvaffak olmasını temenni ederim. Fethi Bey bu fırkayı teşkil edebilsin ki Mecliste ve matbuatta millet işlerinin karşılıklı münakaşalar içinde yürütülmesi mümkün olsun. Böyle bir muarız fırkanın bizce malûm olan erkânını fikren bizden ayrı olsalar bile şahsen hasım telâkki etmekliğimize mahal yoktur. Fikirlerimiz başka başka olabilir. Bu başkalık şahsî ve samimî dostluğumuza mâni olmamalıdır, ve inşallah olmıyacaktır da. Buna nazaran Fethi Beye ve fırkasına karşı cemilekâr görünmekliğimizde hiç bir fevkalâdelik yoktur. Böyle yapmayıp ta ne yapsa idik, yeni fırkanın daha doğarken gırtlağına mı sarılaydık?

Cumhuriyet Halk Fırkasından bir arkadaş — Fethi Beyin şahsı şöyle, bir muarız fırkanın vücudü böyle imiş diye uyutucu lâflar söyleniyor. Yeni fırkanın daha doğmak hengâmındaki şiddetli ve amansız hücumlarına ne buyurulur? Bak ben bu oyuna gelemem ve öyle cemile memile tanıyamam. Fethi Bey muarız fırka teşkil edecekmiş. Allah mubarek etsin. Fakat bunun için işte meydan, çalışsınlar ve muvaffak olsunlar. Bu meyanda benim müsamahama değil, kendi vaziyetimin muhafazasına eskisinden bin kat daha fazla itina etmekliğime intizar etmek muvafıktır. Ben işte ciddiyeti böyle anlarım. Aksi takdirde alimallah kıyametleri koparırım.

Diğer bir arkadaş — Aşkolsun Nadi B., bravo vallahi. Hele o Ağaoğlu'na bir veriştirmişsin ki eh olursa işte bu kadar olur.

Ben — Değil canım, vallahi ben kimseye veriştirmedim. Bunlar alelâde ve dostça münakaşalar.. Cumhuriyetin yeni tecellilerine doğru gidiyoruz...

O — Ben söz dinlemem, aşkolsun derim işte o kadar. İşte böyle olmalı, bravo vallahi Nadi Bey. Dost düşman senin kim olduğunu bir daha öğrendi.

Ben — Değil yahu, değil be birader, yanlış anlıyor, yanlış düşünüyorsun. Bak beni dinle...

— Hayır benim lâfa karnım tok. Pek iyi yapmışsın, pek iyi yapıyorsun vesselâm.

Bir mektuptan — Yeni fırka hakkındaki kat'î fikriniz henüz tebellür etmedi. Daha ziyade onları iltizam ediyor gibi görünüyorsunuz. Hakikat ne dir? Eskisini mi tutacağız, yenisine mi teveccüh edeceğiz?

Bu mektuba cevaptan — Fırka fikir demektir. Bizi eskisine sokan fikirde hiç bir tahavvül yoktur. Ne isek oyuz. Yeni fırka da çalışa çalışa bizimki gibi bir fırka olmağa doğru gitmek istiyecektir. Candan hasımları değiliz, muvaffak olmalarını temenni ederiz. Onların mesaisi bizi de daha ciddî çalışmağa sevkedecektir. Bundan faide bulacak olan memlekettir.

Bir bitaraf — A Nadi Bey sen bari yeni fırkayı bu kadar hırpalama. Dün bir, bugün iki, heriflerin teşekkülüne bile meydan vermiyecek veçhile tepelerine inmeğe başladınız. Sonra memlekette münakaşa hürriyeti nasıl teessüs edecek?

Ben — Ben Fethi Bey fırkasını hasmane bir fikirle asla hırpalamadım. Fakat farzı muhal olarak öyle de olsa yeni fırkanın teşekkülünü ve tenkitlerini hürriyet muktezası görüyorsun da ne için beni susturmak istiyorsun? Bir taraflı hürriyet olur mu? Onlar hür, ben de hür. Bunda şaşılacak ne var?...

Ve işte böyle herkes bir türlü düşünerek gelişi güzel nalına ve mıhına vurulup gidiyor. Bu kadarının bile temaşasında değme sinemada bulunamıyacak büyük bir zevk var, değil mi?. Her halde yaşasın hürriyet!

YUNUS NADİ

Bana sorarsanız...

İş mi, koca mı?

Genç bir kız soruyor: «20 yaşındayım. Bir ticarethanede kâtibim. Ayda 80 lira kazanıyorum. Bir annem var. Onun da 40 lira iradı var. Fakat hür ve müstakil yaşıyorum. Benimle izdivaca talip bir genç var. Ayda yüz lira maaşı var. Yalnız izdivaçtan sonra işimi terketmemi istiyor. Bu vaziyet karşısında mütereddit kaldım. Bu erkeği daha henüz sevmiyorum. Fakat işimi, hürriyet ve istiklâlimi çok seviyorum. Terazinin bir tarafına kocayı, bir tarafına işi koydum, ikisi de müsavi geldi. Anlıyorum ki her erkek benden birinin tercihini istiyecek. Ben ikisini de istiyorum. Ne yapayım?»

Ben telâş edecek bir şey görmiyorum. Bunların ikisini de bir teraziye koymak mümkün... Koca ile iş bir teraziye girer, yalnız bu alışveriş teraziye girmiyen hürriyet ve istiklâldir. Senin hürriyet ve istiklâline düşman olan koca ile işin birleşmesi değil, bir kadınla bir erkeğin birleşmesidir...

Hep kadın istibdadından bahsederler, bu kurdun kuzuyu aldatmak için tapındığı mazlumiyet maskesinden başka bir şey değildir... Hele maskeyi yüzlerinden bir defa çıkarmasınlar... Zavallı kuzuyu kıtır kıtır yerler.

Hem sana işle koca bir teraziye konmaz diye kim demiş?.. Sen bu devrin erkeklerini baban mı sanıyorsun? Kadın parası onun yiğitliğine, erkekliğine zülmüş... Amma şimdi öyle mi?.

Bir kısmı sureti haktan görünürler. Efendim kadın da erkek gibi kazanmalıdır. Asrî kadına yaraşan budur, derler.

Bir kısmı, sütlü ineği yakaladık diye sevinir. Güzelliği, müzelliği ne edeyim? Ayda ......geliri varmış...

Bu zamanda paradan yüz çevirene enayi diyorlar. Korkma kızım para cennetin anahtarıdır... Babana çekmişlere az rast gelirsin... Bu belki onlardan, amma ikinci talibin muhakkak bugünkülerdendir. Şaka bertaraf amma her halde işi kocaya değişme.

CİCİ ANNE

Siyasî icm[al]

Macar taht[ı]

Balkan'larda ve merkezi Avr... siyasi cihetten karışık vaziyet de... diyor. Romanya'da diktatörlük ce... gittikçe tebellür etmektedir. ... Yorga Kralın hazır bulunduğu bir ... merasiminde irat eylediği nutuk... kaların siyaseti ve parlâmentar... hinde gayet şiddetli sözler söyle... Bu sözler Romanya'da diktatörlü... sisi lüzumuna yeni bir işaret ad... maktadır. Her ne kadar Kral ver... vapta bu işareti kabul ve terviç e... ne dair bir şey söylememiş ise de ... lif fırka olan liberaller diktatörlü... sisine muhakkak nazarile bakm... lâş etmekte ve efkârı umumiyeyi ... heyecana düşürmeğe çalışmakta...

Romanya'da böyle bir mücadele ... dığı bir sırada Macaristan'da Ha... hanedanının tekrar Macar tahtı... mesi ihtimali kuvvetleniyor. Ha... hanedanının varisi bulunan Arşid... nun bir darbei hükûmet ile bir... tahta çıkarılmasına teşebbüs ... hükûmet dahi ihtimal verdiğinde... günlerde Macaristan Harbiye N... Dahiliye Nazırı tarafından fevkal... dabir ittihaz olunmuştur.

Esas itibarile hükûmet dahi O... Macar tahtını işgal etmesine ... değildir. Fakat haricî siyasetin ... hali hazırda buna müsait olduğu... nüz kanaat hasıl etmemiştir. ... Kont Betlen zamanı geldiğine ... duğu anda Otto'ya tahtın yolunu ... lir. Fakat şimdilik havayı müsait ... diğinden ne Ottu'yu tahta davet ... istiyor ne de Habisburg taraftarı... böyle bir teşebbüste bulunmalarına ... saade vermek istiyor. Maahaza ... burg'ların bir gün ve ihtimal ya... atide Macar tahtına gelmesi ... Macaristan'ın komşularını ve ... Yugoslâvya'yı endişelere düşürm... Romanyada Kral Karol tahta ç... danberi bu devletin Macaristan'a ... siyaseti tadil edilmiştir. Hatta O... Macar Kralı olması ihtimaline ka... manya eskisi kadar pek sert da... yor. Çünkü Romanya Macaristan... olan İtalya ile sıkı dostlukta bu... ehemmiyet veriyor. Bilâkis Yu... Macaristan'a İtalya'nın muzaha... termesinden kuşkulanıyor ve Ha... ların Macar tahtına getirilmesi ... runun arkasında başka gizli siya... ler olacağından korkuyor. Bun... Yugoslâvya silâha bile müracaat ... zarureti olacağına işaret ederek ... etmektedir. Yugoslâvya bir taraf... mes'elesinden dolayı Macaristan... dit ederken diğer taraftan Bükre... manya ve Yugoslâvya aktaylerdi... feransın ... tisadî sahada Macaristan'a hoş... mek istiyor. Bu suretle merkezi ... da ve Balkan'lardaki vaziyette ... büsbütün artmıştır.

HUHARREM F...

İKTİBASLAR:

Edebiyat..

Doğru mu bilmiyoruz. Yal... tanınmış bir zat:

— Yeni fırka doğmadan ... demiş.

«Yarın» muharriri git... cümleyi muhterem Nuri Bey'... termiş:

— Ne dersiniz?

Diye sormuş.

Nuri B. biraz kızgın:

— O zat emin olsun, ki y... ka yaşamıştır ve ölmez! De... Edebiyat yanlışı yapmış! ... «yaşamıştır!» Demek ... bitmiştir, ölmüştür!» De...

[Hakimiyeti ...

Maarif Veki[li]

Bern Sefaretine tayin ediliyor

Maarif Vekili Cemal Hüsnü B... velki gün geç vakit Yalova'dan ... ze gelmiş ve Perapalâs oteline ...

Cemal Hüsnü Bey dün kendisi... nuşan bir muharririmize demiştir ki:

«— Ecnebi ve akalliyet mektep... muallimleri kadrosunda hiç bir ... lik olmıyacaktır. Henüz bu husus... cut bir karar da yoktur. Fakat bu ... limlerin vaziyetlerinin tetkiki ... bahistir.

Bu tetkik neticesinde diğer ... lerin evsafını haiz olan ve ... çalışanlar vazifelerine devam ... lerdir.

Muallimlik evsaf ve liyakatini ... ermiyenler açığa çıkarılacaktır.»

Cemal Hüsnü Bey şehrimize ... tedavi ettirmek için gelmiştir. ... geç vakit Yalova'ya gidecek ve ... sonra tekrar şehrimize avdet ...

Cemal Hüsnü Bey Sefir ...

Ankara 29 (Telefon...) Maarif Vekili Cemal ... B. in Bern sefaretine ... tahakkuk etmiştir.

Cemal Hüsnü Beyden ... hilâl edecek olan Maarif ... kâletine Nafi Atuf Bey... ...temeldir.

SON TELGRAFLAR

İbrahim Tali Bey şark teftişatından memnun!

Asker ve milis bütün kuvvetlerimiz mücehhez bir halde emre hazırdır

Muş 28 (Hu. Mu.) — Birinci umumi müfettiş İbrahim Tali Bey bugün saat 12 de Ahlat'tan buraya geldi ve istikbal edildi. Halka hudut hadisesi etrafında bir nutuk söyledi.

İbrahim Tali Beyle görüştüm. Seyahat intibalarını şu suretle anlattı:

«— Bitlis'ten sonra Tatvan'dan motörle Van'a geçtim. Van milisleri ile iskelede karşılaştım. Milis teşkilâtı yapmağa vesile çıktığı için pek memnunum. Van'dan itibaren Muradiye, Beyazıtağa Kızıldize, Beyazıt, Karaköse milislerile hele Erciş'te kahramanane kan döken vatanperver binlerce milis görmekle göğsüm kabardı.

Halk Cumhuriyet devletine hakikaten sarılmış ve bu uğurda kan dökmeğe hazırdır.

Beyazıt kolordu karargâhında bir gece misafir kaldım. Beyazıt civarındaki askeri tamamen yoklama vaziyetinde gördüm. Muhtelif mevkilerdeki kıt'aların hensinin sıhhatı yerinde, techizatını mükemmel buldum. Kumandan Salih Paşa Hazretleri pek eski bir arkadaşımdır. Askerine karşı bir baba gibi hareket eden genç bir kumandan olarak çalıştığını görmekle müftehirim. Fırka kumandanları Halis ve Hüseyin Paşalar da ellerindeki kıt'aları en müşfik bir hisle ihtimam ve terbiye alâkasile kullanıyorlar. Askerimiz zinde ve pürneş'e, tek bir emre hazırdır.

Beyazıt'tan bakınca ordugâhımız yeni teessüs etmiş bir şehir gibi görünüyor.

Beyazıt'tan sonra bir gün Karaköse'de kaldım ve Erciş'e geçtim. Erciş milisleri ve kahraman vatandaşlarımın gösterdikleri fedakârlıktan ne kadar müftehir olsak azdır. Bir gece onlarda misafir kaldıktan sonra Erciş'teki tayyare taburu bizi öğle yemeğine davet ettiler. Pek samimi sofralarında hoş saatler geçti.

Askerliğimin tatlı hatıratını burada ve Beyazıt'ta hatırlamakla mütelezziz oldum. Bugün Ahlat'tan Muş'a geldim. Yolda gördüğüm köylüler ve milisler bana büyük sevinç ve itimat verdi.»

Sabri

İngiltere'de Sıcak dalgası kasıp kavuruyor

Sıcaktan ve güneş çarpmasından ölenler çoğalmak tadır

Londra 28 (A.A.) — Sıcak dalgası memleketin her tarafında hüküm sürmektedir. Memleketin her tarafından bir çok güneş çarpma vak'aları haber verilmektedir. Bir çok kimseler bu yüzden ölmüştür. Bunlardan ikisi piyade neferi olup Aldershot'ta icra edilen manevralar esnasında güneş çarpma neticesinde ölmüşlerdir. Bir çok piyade neferi de hastaneye kaldırılmıştır.

Londra 28 (A.A.) — Son günlerin serin havalarından sonra İngiltere dündenberi bir sıcak dalgası altındadır. Hararet gölgede 34 tür. 1911 senesinden beri bu kadar sıcaklık kaydolunmamıştır.

Rus tayyare filosu 9000 kilometroluk bir seyahate çıkıyor

Tayyare filosu Ankara ve Bitlis'e de uğrıyarak geçecektir

Moskova 29 (A.A)—Sovyet hava filosu eylûl iptidasında dokuz binkilometrelik bir devir seyahati yapacaktır. Tayyareler Moskova'dan hareket ile Sıvastopol, Ankara Bitlis, Tahran, Tebriz, Kâbil, Taşkent ve Uranburg'tan geçerek Moskova'ya dönecektir. Bunlar arasında yeni modelde üç yolcu tayyaresi vardır.

Almanya ile Avusturya birleşiyor mu?

Berlin 28— Avusturya meb'usan meclisindeki büyük Almanya partisi bütün Almanya meclisi meb'usan fırkalarına müracaatla Almanya'da yaşıyan Avusturya tebaasının Alman intihabatına iştirak hakları olduğunun temenini tekrar etmiştir. Mukabeleten Rayihştag büyük Almanya gurup azası da Avusturya meclisi meb'usanına mukabili bilmisil için teklifte bulunmuşur. ... ...

Jandarma zabitlerinin terfii

Ankara 29 (Telefonla) — Jandarma zabitlerimizin terfi listesi Cumhuriyet bayramında tasdiki âliye iktiran edecektir.

Traktör tecrübeleri

Ankara 29 (Telefonla)— İktisat Vekâletince yapılmakta olan traktör tecrübelerinin bir müddet daha devam edeceği söyleniyor.

Mal müdürleri arasında

Ankara 29 (Telefonla) — Kolp kazası mal müdürü Mustafa Bey Bahçe kazası mal müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Marsilya ticaret mümessili

Ankara 29 (Telefonla) — Marsilya ticaret mümessilliğine tayin edilen Şevki Bey memuriyeti mahalline hareket etmek üzeredir.

Delhi'de matem Muhasemat eski kuvvetini kaybetti

Polis müfettişi ile bir arkadaşı ağır surette yaralanmıştır

Delhi 28 (A.A.) — Son tevkifatın neticesi olmak üzere şehir dündenberi matem içindedir.

Kalküta 28 (A.A.) — Bengale polis umum müfettişi M. Lowman, ile polis erkânından M. Hadson bir taraftan atlan kurşunlarla ağır surette yaralanmışlardır.

Madras 28 (A.A.) — Hükûmet, Hint ittihadı kongresi icra komitesinin gayri kanunî olduğunu ilân etmiştir.

Lima 28 (A.A.) — Örfî idare kaldırılmıştır.

Simlâ 28 (A.A.) — Şimali garbi hududundaki kabileler arasındaki müzakerat neticesi olarak hali hazırda muhasamat kuvvetini kaybetmiştir.

Arjantin'de karışıklıklardan korkuluyor

Buenos - Ayres 28 (A.A.)— La Prensa gazetesi, amele mehafilinde vukua gelen taharriyat dolayısile payıttahta bir çok endişeli şayiaların deveran etmekte olduğunu yazmaktadır. Polis müdürü bütün polis merkezleri amirlerile görüşmüş ve hükûmet memurları La Plata'daki asker alay kumandanlarına lâzım gelen talimatı vermiştir. Hükûmet sarayı muhafızları mühim surette takviye edilmiş olup Reisicumhur M. İrigoye'nin ikametgahı yakında süvari kıt'alar karakol gezmektedir. Adliye Nazırı Reisicumhura bazı siyasi reislerle ordunun bir kısmının tahrikâtı hakkında malûmat vermiş ve bu ahvalin hükûmeti âcil bir ihtilâl tehlikesi karşısında bulundurmakta olduğunu ilâve eylemiştir. Reisicumhurun ikametgâhının damına mitralyözler konmuştur.

Kendisi hükûmet sarayına öğleden sonra etrafında mühim miktarda mu - hafız bulunduğu halde gelmiştir.

Türk-Yunan ticaret muahedesi

Yunan murahhasları Atina'dan İstanbul'a hareket ediyorlar

Atina 29 (Hususî) — Türk - Yunan ticaret ve ikamet mukavelesinin aktine memur olan Yunan murahhasları hükûmetten son talimatı alarak İtalya vapurile İstanbul'a hareket ettiler. Murahhaslar M. Diyamandapulos'un riyasetinde üç zatten mürekkeptir.

Yunan kabinesinde değişiklik mi?

Atina 29 (Hususî) — Salâhiyettar mehafilden alınan haberlere göre M. Venizelos'un Avrupa'dan avdetinden sonra kabinede tadilât yapılacağı muhakkak addediliyor. Bu sebeple pek yakında M. Venizelos Atina'ya avdet edecektir.

İngiltere'de sıcaktan ölenler

Londra 29 (Hususî)— Müthiş bir sıcak dalgası tekmil memlekette hüküm sürüyor. Sıcaktan ölenler vardır. ... ...

İsmet Pş. bugün cevap veriyor

30 ağustos 1922 de büyük zaferi kazananlar; 30 ağustos 1930 da şimendifer ve imar zaferini kazandılar

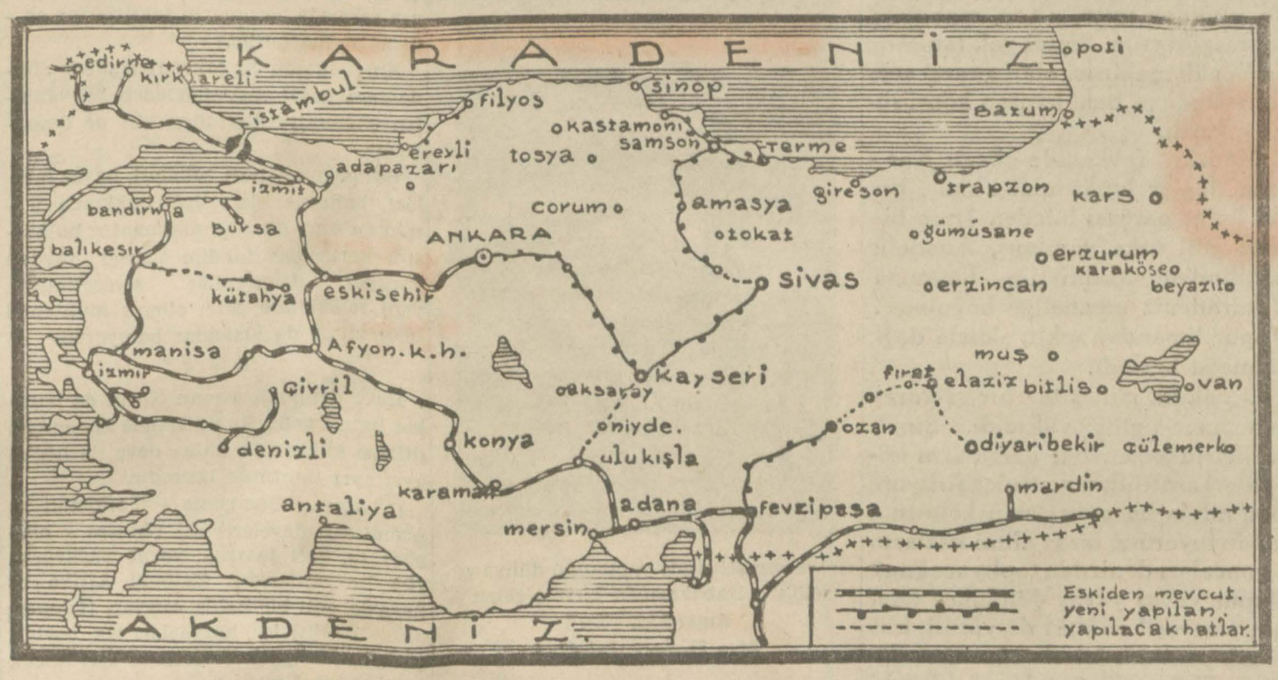

Mevcut olan, yeni yapılan ve yapılacak demir yollarını gösterir harita..

30 ağustos 1922 günü Büyük Gazi'nin Başkumandanlığı ve İsmet Pş. nın sevkü idaresi altında bulunan Türk ordusu, kahir bir zafer kazanmıştı. O gün, Yunan ordusu her taraftan çevrilerek imha edilmiş, hayatımıza kastetmiş olan düşman, vatanın harim ismetinde, İsmet Pş. nın da iştirak ve idaresile boğulmuştu. Bu, bir zaferdi ki vatanı, Türk'lüğü kurtardı.

30 ağustos 1930 günü İsmet Pş.nın riyaset ettiği kabine büyük bir zafer daha kazanıyor. Bugün, Sıvas demiryolunun küşat resmi yapılıyor. Asırlarca yolsuz, şimendifersiz bırakılmış olan memleketin ortasından geçen bu çelik hattın inşa ve ikmali de yeni bir zaferdir.

30 ağustos 1922 zaferi askerî bir zaferdi, 30 ağustos 1930 zaferi de bir imar zaferidir. 30 ağustos 1922 zaferi vatanı, Türk'lüğü kurtarmıştı. 30 ağustos 1930 zaferi de memleketin bu kısmını harabiden kurtaracaktır.

30 ağustos 1922 zaferi Lozan zaferini doğurmuştu, 30 ağustos 1930 zaferi de Türkiye'nin şark ve garbini, şimal ve cenubunu, Akdeniz'le Kaardeniz'i biribirine çelik yollarla bağlamak neticesini doğuracaktır.

30 ağustos 1922 zaferi, Türkiye'yi ilhü müsalemete kavuşturmuştu. 30 ağustos 1930 zaferi de memleketin şark kısmını refah ve servete kavuşturacaktır.

30 ağustos 1922 zaferinin kahramanları Türk askeri, Türk zabiti, Türk erkânı harbiyesi, Türk kumandanları idi. 30 ağustos 1930 zaferinin kahramanları da Türk işçisi, Türk mühendisi, Türk sermayesi, C. H. F. ve İsmet Pş. kabinesidir.

* * *

30 ağustos zaferinin büyüklüğünü anlamıyanlar var. Bugün İsmet Pş., gür sesi, Sıvas istasyonunda lokomotiflerin tiz avazelerine karışan gür sesile bu zaferin büyüklüğünü anlamıyanlara anlatacaktır.

İsmet Pş., Cumhuriyet devrinde bugüne kadar 1188 kilometre şimendifer yapıldığını söyliyecek ve demiryolu yapmak için Avrupa sermayesine intizar etmek lâzım gelseydi bu kadar yolun yedi senede değil; yirmi yedi senede bile yapılamıyacağını izah edecektir.

Türkiye'de ilk şimendifer imtiyazının verildiği 1856 tarihinden itibaren 1924 senesine kadar geçen 68 sene zarfında memleketimizde 4733 kilometrelik demiryolu yapılmıştır. Bunlardan da 91 kilometre tulündeki Haydarpaşa- İzmit hattı ve 41 kilometre tülündeki Mudanya - Bursa demiryolu ecnebi sermayesi tarafından değil hükûmet tarafından yaptırılmıştır. ... ...

Buna mukabil Cumhuriyet devrinin şimendifer inşaatına başladığı yedi senesi zarfında ikmal edilen *demiryolları 1188 kilometre ve* gelecek seneye kadar inşası ikmal edilecek olanlarla beraber 1854 kilometredir.

Ayni zamanda 1378 kilometre tulündeki Anadolu-Bağdat demiryolları hükûmetçe satın alınmış ve bu hattın harpte harap olan büyük bir kısmı kâmilen tamir edilmiştir. Ayrıca bir şirket tarafından yapılan Samsun - Çarşamba dar hattı da satın alınmıştır.

Ne yaptık, ne yapıyoruz, ne yapacağız?

İsmet Pş. hükûmetince şimdiye kadar yapılarak bugün üzerinde katarlar işliyen demiryollarımızın uzunluğu 1188 kilometrodur.

1— Ankara - Kayseri. Kayseri - Sivas hattı itmam olunmuştur.

2— Fevzipaşa - Diyarbekir hattının 140 kilometrosu işlemektedir. Son istasyon (Uzan) dır.

3— Irmak - Filyes - Ereğli hattının Filyos'tan itiraben 70 kilometrosu işlemektedir.

4— Kütahya - Balikesir hattında 96 kilometroluk mahal işletmiye açılmıştır. Son istasyon (Baliköy) dür.

5— Samsun - Sivas hattında Zileden sonra (Kuzgun) a kadar katarlar işlemektedir.

6— Samsun - Çarşamba birinci derecede takatli demiryolları tamamile işlemektedir.

Gelecek sene bu vakit devletin yapıp işlettiği hatların mecmu tulü 1854 kilometroya baliğ olacağından önümüzdeki bir sene zarfında 666 kilimetluk yol daha ikmal edilmiş bulunacaktır.

Önümüzdeki kıştan sonra ise :

1— Değirmisaz - Balikesir arasındaki 164 kilometroluk kısım açılacağından Kütahya - Balikesir hattı itmam edilmiş bulunacaktır.

2— Gölbaşı - Malatya açılacak ve bu 108 kilometroluk kısım ile Fevzi paşa - Malatya ittisal peyda edecektir.

3— Irmak - Filyes hattının 104 üncü kilometroya kadar kısmı açılacaktır.

4— Kayseri - Ulukışla hattında Ulukışla'dan itibaren 60 ıncı kilometroda bulunan Niğde'ye kadar katarlar işliyecektir.

Gelecek sene :

1— Malatya - Fırat kısmı açılacaktır.

2— Niğde - Kayseri'nin 115 kilometroluk kısmı işletmiye açılacağından Ulukışla - Kayseri hattı tamamlanacaktır.

3— Kuzgun - Sivas kısmı olan 100 kilometroluk kısım ikmal edileceğinden Samsun - Sivas hattı tamamlanacak ve bu sayede Karadeniz'den Akdeniz'e kadar katarlar işliyecek, Mersin, Samsun ile ittisal peyda eyliyecektir.

Sıvas'ta hazırlık

Hükûmet ve belediye geniş tertibat aldı. Şehir davetli ve misafirle doludur

Sıvas 28 (Hu. Mu.) — 30 ağustosta yapılacak küşat merasimi için Sıvas'ta hükûmet, belediye, ve devlet demiryolları idaresi pek mükemmel hazırlıklarda bulunmuştur. İstasyon caddesi sür'atle ikmal edilmiş, caddede belediye ve idare tarafından muazzam taklar yapılmıştır.

...Hattı açacak ilk tren 30 ağustos gelecektir. O gün birbirini takiben 3 tren gelecektir. Başvekil Paşayı hamil olan tren saat 15 te gelecektir.

Paşa Hz. ni istikbal hazırlıkları yapılmıştır.

Belediye merasim için 8,000 lira tahsis etmiştir. 30 ağustos cumartesi gecesi saat 8 buçukta 300 kişilik ziyafet verilecektir.

Merasime civar vilâyet ve kazalar davetlidirler. Resmi küşatta İsmet Pş. Hz. beklenilen mühim notkunu irat edecek, takiben belediye reisi şehir namına, devlet demiryolları Sıvas hastanesi operatörü Necdet B. idare namına birer nutuk irat edeceklerdir.

Merasimi müteakip idare, istasyonda bir ziyafet verecek, bundan sonra misafirler yaya olarak şehre geleceklerdir. Başvekil Pş. Vilâyet konağında misafir edileceklerdir. Hükûmet ve belediye misafileri azami derecede izaz için tertibat alıyorlar. Yakın vilâyetlerden Sıvas'a kesif bir akın var. Oteller, kahveler, sokaklar adam almıyor. — Fuat

Bolu'lular İsmet Paşayı tebrik ettiler

Bolu 28— Bolu'daki bütün teşekküllerin mümesilleri imzasile Sıvas'ta bulunan Başvekil İsmet Pş. Hz. ne şu tebrik telgrafı çekilmiştir:

«Neslimizin refahını ve Cumhuriyetimizin ebediyetini ve milletimizin tam manasile istiklâlini yegâne umde olarak düşünüp çalıştığına ve çarpıştığına iman ettiğimiz zatı devletleri ile rüfekayı muhteremelerinin az bir zamanda vatanda vücude getirdiği muazzam asar meyanında muvaffakiyetle yürüyen ve milletimizce tamamen benimsenen şimendifer siyasetinizin mes'ut neticelerinden biri de bugün resmi küşadını icra buyurduğunuz Sıvas hattı olduğu şüphesizdir. Her gün bir suretle istiklâlerinin demir örgü ile bağlandığını gören Bolu halkı zafer dönümü münasebetile sevinç içinde bu muazzam eser ve zaferimizi hürmetle selâmlar ve sizi candan tebrik eylerken büyük bir serveti kucağında saklıyan Türk kaynağı yeşil Bolu'muz da bu demir örgüye yakında bağlanacağı kanaatile muvaffakiyetinizin temadisini diler ve sonsuz hürmet ve tazimlerimizi arzeyleriz sevkili Paşamız.»

İmzalar: Beledye reisi, C. H. F. mutemedi, Ticaret Odası reisi, Türk Ocağı reisi, Baro reisi, Ziraat Odası reisi, Esnaf cemiyeti reisi, Muallimler birliği, Milli tasarruf ve iktisat cemiyeti reisi.

İsmet Pş. Sıvas hemşehrisi biye meclisi Başvekil İsmet Pş. Hz. lerine halkın arvusına istinaben fahrî hemşehrilik vermiştir. Bu karar yarın bizzat Paşa Hazretlerine belediye reisi Hayri B. tarafından takdim edlecektir.

Fuat

Rakamların belâğati gösteriyor ki İsmet Pş. nın şimendifer siyaseti muzaffer olmuştur ve gene ayni rakamların belâğati karşısında aleyhtarların muhalefeti de iflâs etmiştir.

İsmet Pş. nın bugün Sıvas'ta irat edeceği nutuk, 1922 de büyük zaferden ve Mudanya mütarekesinden sonra, Ankara'da irat ettiği nutuk gibi memleketin her tarafında takdir ve şükran ile karşılanacaktır. Şimendifer siyasetine muhalefet edenlerin cılız sadası, Sıvas'ta öten medeniyet düdüklerinin velvelesi arasında kaybolup gidecektir.

Gâve diyor ki

Yalova Safası

Mesiretgâhı ehli aşka sinem
Gibi bir bağ olur mu ben de bilme

Bugün, pek hoş geçen bir macera
Yazıp mesteyleyim her aşinayı

İsittim ki açılmış dağ hamamı
Dedim, millet temizlensin fena m

Uyup çeşmi siyahı bivefaya
Şitap ettim o semti dilrübaya

Hakikat pek mükemmel, pek gü
zelm

Güzel şeyler kemal bulmuş
gelm

Bakın on ayda hiç sessizce sakin
Neler yapmış meğer Seyrisefain

Hayatı asra tevfikan vatanda
Ne çok şeyler kurulmuş az zaman

İlâhi bahtiyar olsun yapanlar
Bununla iftihar etsin cihanlar

***

Gezerken ben o gülşenlerde yalnı
Belirdi ansızın karşımda bir kız

Henüz on bir yaşında vardı yoktu
Neler sordu neler hiç ardı yoktu

Yumurcak annesile, teyzesile
Bulup şeytan zekâsile vesile

Hemen ahbap edip gezdik dolaştı
Çimenler, çağlıyanlar, dağlar aştı

Hanımlar pek mülâhham pek ya
mand

Biraz yaşlı, biraz eski zamandı

Çıkıp bir banyodan şimdi güneşt
Kararmak istiyorlarmış, Habeş'te

Olan rengi severlermiş hanımlar
Habeş renginde bilmem ki nele
var

Dedim, bir de havuz vardır açıkta
Fena olmaz girin bir tenhalıkta

Biraz yanmak Habeş olmak ne
hoştu

Oturmak banyodan sonra ne boştu

Hemen kalkıp hanımlar yerlerinden
Gelin siz de, deyip yollandılar. Ben

Oturdum bir kenara seyre daldım
Felekten bir havuz seyranı çaldım

Mükemmel yüzdüler eğlendiler, kız
Batıp çıktı, batıp çıktı kabaksız

Sanırsam çok su yutmuştu zavallı
Morarmıştı yüzü hep dallı dallı

Nihayet çıktılar kan ter içinde
Biraz sonra yanımda taze zinde

Birer çay içtiler keyfettiler keyif
Bütün erbabı zevke çektiler seyif

***

Dönerken yolda birlikte uzaktan
Pâlaj meydana çıktı, haydi Leman,

Deniz pek hoş deyip şişman ha
nımla

Girip çıkmak için deryaya tekrar

Şitaban oldular meydana doğru
Dedim, dikkat hanımlar çok soğu
s

Gülüp teyze hanım bir inci dişle
Evet yavrum, deyip, bir serzenişl

Müebbet bir fikir var bendenizde
Söner yanmış gönüller hep denizd

Bu deryalarda yetmez çok za
manla

Benim bir banyodan ruhum n
anlar

Bu sözden sonra yoktur bir kelâmın
Bütün yarana aşkolsun selâmım

***

Gel ey çeşmi siyahım dinle gel ba
Ne gayretli hanımlar var, ne parla

Fikirler söyliyorlar banyolarda
Neler varmış bizim viran diyard

Alıp bir günde üç banyo ve hâlâ
İçinde sönmiyen bir eski sevda

Alevler neşredermiş, işte elbet
Olur böyle muhabbette hakikat

Muhabbet ber karar olsun zamand
Sevenler bahtiyar olsun cihanda

Gâvei Zalim

İrak Başvekili Ankara'ya gitti

İki gün evvel şehrimize gele
İrak başvekili Nuri Pş. dün akşam
ki ekspresle Ankara'ya gitmiştir.
Nuri Pş. bir kaç gün Ankara'd
kaldıktan sonra Gazi Hz. ile gö
rüşmek üzere Yalova'ya gidecekti

Memleketimizde tab san'atinin bedi bir eseri

Gazinin vecizeleri

Mazrufa lâyık bir zarf derununde ve pek nefis bir surette kitap şeklinde tabedilmiştir. Tevzi merkezi: Cumhuriyet matbaasıdır.

Hikâyeler

Bir ders

Abdülhamit zamanında Namık Kemal Midilli mutasarrıflığında bulunuyordu. O zamanın yüksek erbabı irfan ve vicdanından «Kara vezir» unvanile meşhur Sadık Paşa da Cezairi Bahrisefit valiliğile İstanbul'dan çıkarılmıştı.

O zaman ben on yaşında bir çocuktum. Bir gün babam bana «Ekrem, Sadık Paşa Midilli'ye gelecek. Büyük adamdır, huzurunda çok terbiyeli bulunmalısın» dedi. Bir büyük adamın huzuruna çıkmak küçük müfekkirem için ne endişeli hal. Lâkin bu çok devam etmedi: Ertesi sabah Vali Pş. vapurunu beklemek için «Hasan Pş. köşkü» denilen denize nazır binanın önüne gittik, Sadık Pş. devlet vapurile geliyormuş, vapurun ismi Hanya imiş. Ben bunların hepsini tahkik etmiştim. Vapurun şekli muhayyeli zihnimde Sadık Pş. nın simayi mehabetini sildi. Şimdi sabırsızlıkla bekliyorum... Nihayet Hanya meydana çıktı. Aman ne güzel vapur bu! İki bacası arkaya iğrilmiş, muttasıl dumanlar saçıyor. Yandan çarkları büyük dalgalar gibi yüksek, fakat teknesi sülün gibi sevimli, güzel, ince bir gemi. Denizin ağuşu safasına adeta bir incizabı âşikane ile yaslanmış. Çarkları işledikçe elmas tozu gibi köpükler saçan bembeyaz dalgalar yuvarlana yuvarlana vapurun arkasından koşuyor, uzun tüylü, beyaz koyun sürüleri gibi oynıya oynıya, çırpına çırpına ta uzaklara atılıyor. Yaklaştı, yaklaştı, bir kaç dakika sonra limana girdi.

Şimdi vapurda bulunuyoruz, babam beni Pş. ya takdim ediyor. Sadık Pş. bir elini başıma koyarak dedi ki: «Zeki bir çocuğa benziyorsun, hele bakalım...» Bu «hele bakalım» ne demekti acaba. Onu ertesi gün anladım.

— Şimdi çıkalım değil mi Kemal Bey?

— Evet efendim, herkes efendimizi bekliyor.

— Ekrem'in mektebi var mı bugün? (Bu ne garip adam: Beni babam imiş gibi kısaca adımla çağırıyor!)

— Var efendim, lâkin yarın pazar, mektep tatildir.

— O halde Ekrem, yarın seni öğle yemeğine davet ediyorum. Şimdi, haydi bakalım mektepe.

* * *

Ertesi sabah Hanya vapurunda hazır idim. Sadık Pş. beni yemek masasının başında bekliyordu. «Gel bakalım, sevgili çocuk. Davetimi kabul ettiğinden dolayı teşekkür ederim.» Dedi. Dilim tutuldu, hiç bir cevap veremedim.

Yemekten sonra uşak bir kutu getirdi. Kutunun içinden Pş. nın bana hediyeleri çıktı. Bilhassa yeşil boyalı, içi minimini çivilerle yol yol ayrılmış bir bilya tahtası. Sadık Pş. karşıma geçti, yarım saat kadar beraber bilya oynadık! Sonra beni Fransız'cadan, Türkçe'den imtihan etti. Nihayet dedi ki: «Aferin, epeyce çalışmışsın. Haydi artık seni götürsünler. Yarın adayı devre çıkacağız, babana söyledim, sen de beraber geleceksin.» Aman yarabbi, ne saadet: O yandan çarklı sülün gibi vapurla ben de gezeceğim, onun makinelerini istediğim kadar seyredeceğim!

İşte şimdi sabahın alaca karanlığında Hanya'nın makine dairesinden devler teneffüs eder gibi korkunç bir uğultu geliyor, pencerelerden, kapıdan sintina kokulu, kesif, muhrik bir beyaz duman fırlıyor. Hareket etmek üzere bulunuyoruz. Makinelere koşmak istedim, Sadık Pş. elimden tuttu, «Yoo, makineyi sonra görürsün. Şimdi gel, tabiatin en büyük makinesi olan güneşi seyret.» Dedi ve beni kaptan köprüsüne çıkardı.

Manzara fevkalâde güzel: Karşıda dağlar kıpkırmızı olmuş, bir iki bulut parçası lâleden örme bir şilte gibi ufka yayılmış, Anadolu sahilinden Midilli'nin limanına a kdradeniz pembeliğe boğulmuş. Vapur limandan çıktı, şimale doğrulmağa başladı.

O dakika güneş te bir şerarei cehennem gibi yükseldi. Şimdi çarkların kabarttığı dalgaların köpükleri arasından goncalar fırlıyor. Ben adeta bu goncaların kokusunu duyuyorum, biraz elimi uzatsam o goncaları denizden toplıyacağım! Vapur yavaş yavaş döndükçe adanın yemyeşil dağları da yeşilli, kırmızılı pırıltılar içinde ağır ağır, düşüne düşüne dönüyorlar. Şehirdeki evlerin pencerelerinden kırmızı şimşekler çakıyor, bahçelerdeki yüksek ağaçlar zümrütlü, yakutlu başlarını bizi selâmlar gibi eğiyorlar...

«Hurra!» Şimdi sahillere toplanan ahali bizi selâmlıyordu. O zaman Sadık Pş. «artık sana izin, git makineleri seyret» dedi. Makine dairesine koştum. Uzun kolların, küçük manivelâların, çarkların hareketlerini saatlerce seyrettim. Çıktım, gene geldim. Çarkçıbaşı ile ahbap olmuştum, makine hakkında bana uzun uzadıya malûmat veriyordu. Bu izahatı anlamadan bile dinlemekten zevkalıyordum. Hasılı akşama kadar makine beni meşgul etti, durdu.

Akşam oldu. Sadık Pş., babam, ben kaptan köprüsünde duruyoruz. Vapur Midilli'nin şimaline doğru denizin artık sarımtırak ve oldukça yüksek dalgaları içinde huzuru hilkatte ef'alinden emin bir insanı kâmil gibi itminanı vicdan ile ilerliyor. Birdenbire ta ileride bir burnun üzerinde yuvarlak, bembeyaz bir kule gördüm ve hemen bağırdım: Minare! Pş. cevap verdi:

— Minare mi? Dağ başında minare mi olur?

— Ya nedir efendim?

— Acele etme, şimdi anlarsın.

Aradan yirmi dakika geçmedi, o yuvarlak kuleden bir aydınlık fırladı, gözlerimi kamaştırdı. O zaman Sadık Pş. ellerini omuzlarıma koyarak bana nasbı nigâh etti ve dedi ki: «Gördün mü? Minare mimiş? Bu bir fener kulesidir. Geceleri vapurlara yollarını göstermek için içinde böyle fener yakarlar. Sen uzaktan gördüğün her şeyi kendi küçük aklınla bilivermeğe kalkışırsan işte hakikat böyle gelir, gözlerine batar, sana kendini bildirir!»

Namık Kemalzade
ALİ EKREM

İki güzel

930 Amerika güzelide kazanacak mı?

Biri Galveston'da birinci geldi, bakalım öteki Riyo dö Janeyro'da ne yapacak?

Galveston şehrinde yapılanan dünya güzellik müsabakasında birinci gelen Amerikan güzeli
Mis Doroti del Gof

Riyo dö Janeyro'da yapılacak asıl dünya güzellik müsabakasına iştirak eden Amerikan güzeli
Mis Beatris Li

Amerika'nın Galveston şehrinde yapılan güzellik müsabakasını bir Amerika güzelinin kazandığını yazmıştık. Gazetemizin açtığı müsabakada birinciliği kazanmış olan 1929 Türkiye güzellik kraliçesi Feriha Tevfik Hanımın da altı yedi kadar Avrupa güzelile beraber iştirak ettiği bu müsabakayı kazanan Amerika güzelinin geçenlerde bir resmini dercetmiştik. Son gelen Amerika gazetelerinde bu güzelin daha iyi bir resmini gördük. Onu da neşrediyoruz. Güzelin ismi Doroti del Gof tır. Bu kız, Leni Orlean'lı olup henüz 17 yaşındadır.

Evvelâ, Müttehidei Amerika hükûmetleri güzellik kraliçeleri arasında yapılan müsabakada birinci intihap edilmiş ve kendisine Mis Amerika unvanı verilmiştir. Muahharen Teksas'da yapılan güzellik resmigeçidinde de ecnebi güzellerine karşı birinci intihap edilmiştir.

Öteki güzel ise 1930 kraliçesi Mübeccel Hanımın iştirak ettiği Riyo dö Janeyro güzellik müsabakasına iştirak eden Amerikan güzeli olup ismi Mis Beatris Li dir. Bu kız da, Amerika'da Tuzlugöl şehrinde yapılan ayrı bir müsabakada Mis Amerika intihap edilmiş ve 7 eylûlde Riyo'da bütün dünya güzellerinin iştirakile yapılacak olan büyük müsabakaya iştirak etmek üzere Cenubî Amerikaya gitmiştir.

Bu ikinci müabakaya 20 Avrupa ve 20 de Şimalî ve Cenubî Amerika güzeli iştirak edecektir. Bakalım dünya güzellik kraliçesi unvanı ile yarım milyon frank mükâfatı, hangi talihli güzel kazanacaktır.

Güzellik Kraliçeleri Riyo dö Janeyro'da

Avrupa gazetelerinin verdiği habere göre beynelmilel güzellik müsabakasına iştirak edecek olan Avrupa güzellik kraliçeleri 23 ağustosta Rie dö Janeyro'ya vasıl olmuşlardır. Güzeller şehirde bir gezinti yapmışlar ve halk tarafından alkışlanmışlardır.

Rio dö Janeyro'ya giden Avrupa güzelleri arasında Türkiye 1930 Güzellik Kraliçesi olan Mübeccel Namık Hanım da bulunmaktadır.

İLMÎ MUSAHABELER

Şark şimendiferi: Deve!...

En mühim nakil vasıtası olan hecin ve develer nasıl yaşarlar?— Tahammülleri — Dahilî cihazları

Memleketimiz ihtiyaçlarımızla mütenasip derecede demiryollarına, kanallara, mükemmel şoselere malik oluncıya kadar, eskidenberi nakil vasıtası olarak kullandığımız bazı hayvanlara ehemmiyet vermeğe ve onların teksirlerine çalışmağa mecburuz.

Anadolu'nun bir çok yerlerinde kadimdenberi nakil vasıtalığı eden hayvanların ehemmiyetlilerinden biri de develerdir.

Bunların nevileri, şekilleri, hayat tarzları, bahusus hizmetleri hakkında ilmin en son addettiği malûmatın hulâsasını karilerime takdim etmeği faydalı görüyor, demiryollar siyasetimizin, yeni telâkkilere göre, olması muhtemel olan tarzla da alâkadar buluyorum.

* * *

Deve denildiği zaman Hecin de beraber hatıra gelir. Bu iki kelime arasındaki iltibası kaldırmak halka deve ile hecini ayrı ayrı tanıtmak lâzımdır.

(Chameau Bactriane - Türkistan ve Acemistan develeri) iki (Bosses - hörgüç) lü, bati tavırlı, yavaş yürüyüşlü, yük hayvanlarıdır. Halbuki Afrika ve Asya'da ehli bir halde yaşıyan (Dromadire - Hecin) ler, hörgüçleri tek, boyları yüksek, yürüyüşleri çevik ve seri ancak binmeğe mahsusturlar.

Develerde hörgüçlerin ihtiyat su depoları olması hakkındaki zehabın yanlışlığı artık tahakkuk etmiştir. Yağlı maddeler ile dolu bulunan hörgüçler su değil ihtiyat gıda depolarıdır.

Zaten buna müşabih yağ birikintilerine (mammifere - memeli) lerle bir de (Hibernent - muhaddir) hayvanlarda tesadüf edilir.

Yalnız develerdekinden farkı vücudün muayyen bir noktasında değil her tarafında toplanmasındadır.

Fevkalâde çalıştırıldıkları, iyi ve kâfi gıda bulamadıkları zamanlarda develerin högüçleri küçülür. Adeta belirsiz bir hale gelir. Bunu tecrübe ile bilen (Arap) lar uzun bir seyahate çıkacakları zaman her şeyden evvel höküçleri dikkatle muayene ederler. Hörküçleri dolğun olmıyan deve ve hecinler ne fazla cefaya ve ne de uzun, çorak yollara tahammül gösterebilirler.

Yeni doğmuş deve ve hecinlerde hörgüçler bilâhara dolmağa müheyya boş torba gibi dümdüzdür. Bunlar ancak sütten kesilip bol bol sulp maddeler yedikten sonra dolmağa başlar.

Develer (rüminants - müctirre) familyasından bir ayrı neve mensupturlar. Asıl müctirrelerden, boynuzların tamamen mefkut olması, ve midelerinin dört değil üç bolmeli bulunması, gibi vasıflarla temeyyüz ederler.

Bu hayvanlarda (Fevillet - fırk bayir, ya tamamen mefkut veya (rüdimentaire-mebnai) bir haldedir.

(Panse - İşkembe) ye gelince bu hem vasi ve hem de (8-9) litre suyu ihtiyat olarak muhafaza etmiye elverişli (arı-peteklerine müşabih sulp (Papilles - huleyne) lerle mücehhezdir. Mebdeleri nihayetlerine nisbeten daha dar olan bu hücreler suyu derunlererine almağagayet müsaittir.Buhücrelerin içine ferşedil miş olan (èpithelium-beşerei muhatiye suyun imtisasa uğramadan uzunmüddet hörgüçler içinde muhafazasını temin etmektedir.Bu ihtiyat sular ancak geviş getirildikten sonra yutulan sulp gıdaları yavaş yavaş ıslatmağa hizmet eder.

Böyle ihtiyat su- muhafaza- edebilmek keyfiyeti, deve ve hecinler gibi günlerce kurak çöllerde kalmak mecburiyetnde olana hayvanlar için pek ziyade ehemmiyeti haizdir.

keyfiyeti, deve ve hecinler gibi günlerce kurak çöllerde kalmak mecburiyetinde olan hayvanlar için pek ziyade ehemmiyeti haizdir.

Deve ve hecinlerin kanaat ve sabırları darbımesel hükmüne girmiştir.

Bu hayvanların bahusus Mangol çöllerinde dolaşan iki hörgüçlü nevilerinin yedikleri şeyler hayrete şayandır. Bunlar diğer bütün hayvanların istikrah ettikleri tuzlu ve acı nebatlarla taayyüş ederler. Hele hecinler gayet sık dikenli dalları büyük bir sühuletle yerler. Bunları da bulamadıkları takdirde balık, kemik, diğer hayvan derileri gibi şeyleri de yerler. Tuzlu göllerin acı sularını bilâperva içerler.

Gerek devre ve gerek hecinlerin kıymetleri yalnız nakil ve binek vasıtaları olmaktan da ibaret değildir. Yünleri, etleri, kemikleri, sütleri de pek çok işlere yaramaktadır. Yünlerinden ehemmiyetli kumaşlar dokunduğu gibi Hind'in bazı yerlerinde deve kemikleri fildişi vazifesini görmektedir. Hele sütleri gıda itibarile çok zengindir.

Bu hayvanların göğüs, dirsek, diz gibi istirahat zamanlarında üzerlerine istinat ettikleri yerlerinde (Callosite - nasırlanma) hassaları vardır.

Henüz kuru toprak üzerinde gecelemeğe mecbur olmıyan yavrularda da bu nasırların bulunması:

(Transmission des caracter acquis) nazariyesi taraftarlarına kuvvetli bir hüccet teşkil eder.

Develerin asıl menşeleri henüz meçhuldür. Menşe tayininde ilim erbabının kabul ettikleri esas vahşi nevilerin bulundukları mahalleri tayinden ibarettir. Halbuki deve ve hecinlerin vahşi halde olanlarına dünyanın hiç bir tarafında tesadüf edilmemiştir.

Bu hayvanların Türkistan çöllerinde tesadüf edilen (Hordes - başıboş gezenleri) asıl vahşiler olmayıp ehliler arasından nasılsa ayrılmış serbest yaşamağa alışmış fertler addolunmaktadır.

Daha bir çok zaman için develere muhtaç olduğumuzu unutmayalım.

Abdülfeyyaz Tevfik

Spor

Dünkü faaliy...

At koşuları ... yüzme yarışl...

Dünkü yüzme yarışlarından bir...

Moda Deniz kulübü tarafından ... edilen yüzme yarışları dün Moda ... hamamlarında kalabalık bir seyirci ... lesi huzurunda yapılmıştır. Yüzme ... rışlarına, kadın ve erkek bir çok ... iştirak etmiş, boş ve beyhude geçen ... niz mevsimi bu suretle biraz faal... girmiştir.

Bu müsabakalar, resmi bir ma... haiz olmamakla beraber alınan ne... şayanı memnuniyet bir şekil arze... tedir. Erkek yüzücüler arasında y... müsabakalar iki katagori üzerine ... edilmişti. Birinci katagoriyi 100 ... 400, 800, 10000 metro ve atlamalar ... ediyordu. Bu muhtelif müsabak... şehrimizin en iyi yüzücüleri iştirak ... miş, müsabakalar bir intizam dai... ikmal olunmuştur. ...

Ikncı ktagoriyi de 50, 200, metro ... yüzme ile 50 metro arka üstü ... teşkil ediyordu. Bu yarışlar da bir ... yüzücü girmiş, yarışlar muvaffa... intaç olunmuştur.

Hanımlar arasında yapılan 50 ... serbest yüzme günün en heyecanlı ... sabakasını teşkil etmiştir. Ma... kadın yüzücüler arasında çok ... sporcular olduğundan bu mesafe ... dır. Müteakıp yarışlarda mesafe ... metroya iblâğ edilirse daha iyi ... şüphesizdir.

İstanbul Denizcilik heyeti resmî ... yette bir yüzme müsabakası yap... ilân etmişti. Yaz günleri geçmeğe ... valar soğumağa başladığı halde ... bu yarışlar yapılamadı. Yüzme ... rında resmî bir rekor olmadığından ... alınan derecelerin lehte mi, aleyhte ... olduğunu kestirmek kabil olama...

At yarışları

Islah encümeni tarafından tertip ... len at koşularının beşincisi de dün ... pılmıştır. Dünkü koşular da diğer ... lar gibi muntazam olmuş, muayyen ... kıtta bitirilmiştir. ...

Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım ... Hz. , Halk Fırkası Müfettişi Hakkı ... si Pş. , Vali muavini Fazlı B. ve ... bazı zevat dünkü koşuları takip ... lerdir. Havanın sabahleyin yağmura ... temayil olmasına rağmen yarış m... lıları dün gene hayli çoktu.

Dünkü koşular ve neticesi

Birinci koşu— Dört ve daha yu... yaştaki halis kan İngiliz at ve kıs... larına mahsustu.

İkramiyesi 400 lira, mesafe 2200 ... idi.

.. Akif Beyin pampalinası birinci, ... Beyin Pomandarı ikinci, İbrahim ... dinin Frödvayı üçüncü gelmişlerdir.

İkinci koşu— Üç yaşındaki ma... Arap erkek ve dişi taylarına ... İkramiyesi 400 lira, mesafe 1400 ... idi. Bu yarışa ancak üç hayvan ... etti.

Nail Efendinin al Dervişi birinci, ... zi Beyin Mes'udü ikinci geldiler.

Üçüncu koşu— Dört ve daha yu... yaştaki yerli ve Arap at ve kısrak... mahsustu. İkramiyesi 400 lira, mes... 1800 metro idi.

Prens Halim Beyin Rüchanı bir... Hüseyin Efendinin Gümüşü ikinci, ... hi Paşanın al Ceylânı üçüncü geldi...

Dördüncü koşu— Üç ve daha yu... yaştaki halis kan İngiliz at ve kıs... rına mahsustu. İkramiyesi 600 lira, ... safe 2000 metro idi. Bu yarışa da ... hayvan iştirak etti.

Akif Beyin Andramikosu birinci, ... ver Ahmet Beyin Dorukurdu ikinci ... diler.

Beşinci koşu— Oniformalı ... mahsus çalı manialı koşu idi. Bu ... dört ve daha yukarı yaştaki ... mensup at ve kısrak iştirak etmiş... Binicilik mektebinin «Sakarya» ... rinci, «Karacabey» ikinci, «Asil» ... geldiler.

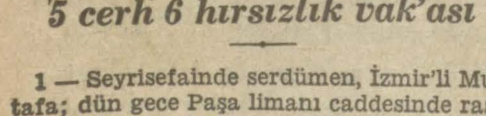

Bir günde!

5 cerh 6 hırsızlık vak'ası

1 — Seyrisefainde serdümen, İzmir'li Mustafa; dün gece Paşa limanı caddesinde rastgeldiği nişanlısı Fatma'yı yaralamıştır.

2 — Kumkapı polis merkezinde odacı Hasan'la karısı Ayşe, ahbaplarından Ekrem'le kavga etmişler ve Ekrem'i kalbi üzerinden yaralamışlardır.

3 — Koskada manav Celâl; kendisinden üzüm alırken küfür eden Minah isminde birinin karnından bıçakla yaralamıştır. Yarası ağır olan Minah Cerrahpaşa hastanesine gönderilmiştir.

4 — Galata'da tuhafiyeci Naki Efendi; çırağı Mehmet tarafından yaralanmıştır.

5 — Galata hamallarından Mustafa; yük almak için kavga ettiği hamal İbrahim'i bıçakla bacağından yaralamıştır.

Bunlar da hırsızlık!

1 — Berayı tedavi İstanbul'a gelen Abidin'in 7 lirasını çalan 71 numaralı mavnada müstahdem Hasan yakalanmıştır.

2 — Karagümrük'te Hatipsultan mahallesinde kendilerine anahtarı teslim edilen bir haneye girerek 291 lira çalan Mustafa ve nişanlısı Zeynep yakalanmıştır.

3 — Çin tebaasından Suititenin şoför Mehmet ve başka bir arkadaşı kavga esnasında 200 lirasını çalmışlardır.

4 — Şehremini'nde İbrahim çavuş mahallesinde Muzaffer, Mehmet Ağanın kilidini kırarak bazı eşya çalmıştır.

5 — Köprüden geçen Ayşe H. namında bir kadının 16 lirası çalınmıştır.

6 — Karaköy'den geçen sabık liman reisi Mehmet Beyin ipekli mendilini çalarken sabıkalı Mehmet Ali yaklanmıştır.

Cevap!

(*Birinci sahifeden mabait*)

sonra pazar günü Sıvas'tan hareket ederek pazartesi akşamı İstanbul'a avdetleri muhtemeldir. İsmet Pş. Hz. Ankara'da kalmıyacaklardır.

Meb'uslar ne diyor?

Trende ve Ankara'da görüştüğüm meb'uslar hemen müttehit bir ilsanla şunları söylüyorlar.

«— Sıvas hattının ikmalile kuvvetimiz muhakkak iki misli artmıştır. Her şeyden evvel memleketimizin emnniyeti temin edilmektedir. Bu yapıldıktan sonra haricî sermaye tabiatile kendiliğinden gelecektir.»

Nafıa Vekili

İsmet Pş. Hz. nin refakatinde bulunan Nafıa Vekili Recep B. Sıvas hattının küşadını müteakıp Başvekil Pş. dan ayrılarak Malatya hattını teftişe gidecektir.

Ankaraban haraket

Ankara 29 (A.A)—Sivas hattını küşat resminde hazır bulunacak davetlileri hâmil birinci ve ikinci trenler 16,30 ve 8,10 da ve Başvekil Hz. ile B. M. Meclisi heyeti, Heyeti Vekile azasını ve Kayseri ve Sivas Mem,uslarını ve diger davetlileri götürecek olan ikinci tren 19,40 ta Sıvasa hareket etmiştir. İstasyon hıncahınç dolu idi. Başvekil Hz. muvasaletinde olduğu gibi hararetle teşyi edilmiştir.

İsmet P.ş nutkunda nelerden bahsedecek?

Ankara 29 (A.A) —İsmet Pş. Sivas hattının küşat resminde irat edeceği nutkunda demir yollarının memleketin emniyeti noktasından ve iktisadî ehemmiyetinden bahsedecek, hükümetin diğer icraatını lerine halkın arzusuna istinaden faizah eyliyecektir.

Fırkalarda faaliyet

(*Birinci sahifeden mabait*)

Tevfik, Sezai, Abdurrahman Naci, Sadettin Ferit, Haşim, Hayri Beylerle Hüsamettin Paşa bulunmaktadır.

Serbest Fırkanın faaliyeti

Şehir meclisi intihabatında gösterilecek S. C. fırkasının namzetlerini seçmekle meşgul olan İstanbul meb'usu Haydar B. esnaf cemiyetleri mümessillerile temas ettiğinden haberi olmadığını söylemiştir.

Yeni girenler

Sabık maarif müdürlerinden Kemal Bey yeni fırkaya girmiştir. Fethi Bey sabık temyiz azasından Refik Beyi çağırmış ve uzun müddet görüşmüştür.

Fethi ve Ağaoğlu Ahmet Beyler çarşamba günü İzmir'e gidiyorlar

Fethi Beyin, İzmir teşkilâtını yapmak üzere İzmir'e gideceği yazılmıştı. Bu seyahatte Fethi Beye Ağa oğlu Ahmet Bey de refakat edecektir. Fethi ve Ahmet Beyler çarşamba günü şehrimizden hareket edecekler ve bir müddet İzmir'de kalacaklardır. Ağa oğlu Ahmet Bey İzmi'rden Ankara'ya geçecek, Fethi Bey karadan seyahat ederek Balıkesir'e uğrıyacak, ora teşkilâtını da yapacaktır.

Hakkı Tarık Beyin cevabı

Fethi Beyin dün intişr eden beyanatına Giresun meb'usu Hakkı Tarık Bey uzun bir cevap vermiştir. Tarık Bey, Fethi Beyin cevabına bakılırsa kendi yazısını görmemiş olmasına inanmak lâzım geldiğine işaretle diyor ki:

«Hakkı Tarık Beyi işgal eden en mühim mes'ele fırkasının iktidar mevkiinde olmasıdır, buyurmuşsunuz. Sonra da bizim iktidar mevkiine gelmemizi pek ayıp bir şey zannediyorlar, buyurmuşsunuz. Teslim edersiniz ki bir fırka mensubunu işgal edecek en mühim mes'ele hakikatte fırkasının iktidar mevkiinde olmasından ibaret olur.»

Tarık Bey bunu gayet tabiî addediyor ve: «Ben o mektupta fırkamın iktidarda bulunuşuna değil bütün dünya fırkalarının teşekkül sebepleri yanında S. C. fırkasının farikası bir Fethi B. fırkası oluşunu mühim buluyordum.» diyor.

Tarık Bey Fethi Beyin, «programımı tetkik etmemişsiniz» sözüne cevapla programa göre Fethi Bey umdelerini tahlil ederek bunlara kıyasen «siz halkçı değilsiniz» demektedir.

Tarık Bey «meb'us meb'usa sual soramaz» mütearifesnin bir müzakere usulü olduğunu kayıtla buna inandığını söylüyor ve diyor ki:

«Evet, ben buna inanıyorum, siz inanmıyorsanız asla bir cemiyet, bir fırka adamı değilsiniz Fethi Beyefendi.»

Tarık Bey bundan sonra Halk Fırkasının reis ve Başvekili İsmet Paşanın icraatından doğacak her tenkit ve mes'uliyete iştirak tabiî bulunduğunu söyliyerek «Gazi'yi muazzam inkılâp işlerinde takip etmek mevzuu bahsolursa Hakkı Tarık Bey bu yolda benden biraz geri kalır» diyorsunuz. Ben derecesini pek iyi bilenlerdenim. Ben bunu Gazi ile Fethi Bey arasında bir mukayeseyi düşünerek söylemiş değilim. Fakat Gazi'yi takipte bile bir mukayese yapmak lâzım gelirse sizi de biraz geride bırakabilecekler olduğunu söyliyebilirim.» diyor.

Cevabın bundan sonrasında Resicumhur ve Halk Fırkası umumî reisi olan Gazi Hazretlerinin «Ben Halk Fırkasının reisi değilim, ancak Reisicumhur intihap edilmezsem fırkacılığa döneceğim» dediğini, fakat «resmî vazifem dolayisile ben bugün Cumhuriyet Halk fırkasının umumî reisliğini filen ifa etmiyorum. Filî riyaset İsmet Paşadadır. Reisicumhurluk vazifemin hiatmında bizzat teşkil ettiğim halk fırkası reisliğini filen ifa edeceğim tabiidir» dediğini söyliyerek: Gaziye teslimiyet başlı başına bir mefharettir. Eğer Gazi Halk Fırkasından büsbütün ayrılsa o zabıt, teshir, tenvir, tashih ve sevku idare edeceği için İsmet Paşa ekseriyeti diye at koyduğumuz H. Fırkası gene Gazi ile beraber yürürdü, hissimizle, ruhumuzla yürür, arkasından sürüklenir, giderdik...» demektedir.

Telgrafçılar ve Nuri B.

Çanakkale 29 — Ulu Gazimiz bizim fedakârlığımızdan büyük nutkunda takdirle bahsettiği halde Kütahya meb'usu Nuri Bey, kusurumuzu görmüşler!..

Eski telgrafçı: İhsan

Başkumandanlık meydan muharebesi

J. Trikopis

Yunan ordularının Başkumandanı nasıl anlatıyor?

«...Bir çok bataryalarımız ateş açmak vaziyetine geldikten bir dakika sonra iskât ve tahrip ediliyordu.»

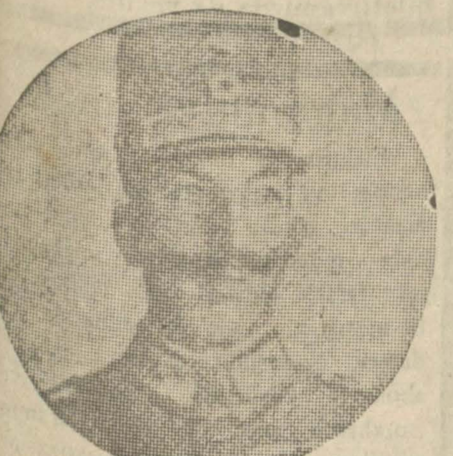

Yunan ordularının münhezim kumandanı Ceneral Trikopis

Mağlûp Trikopis, mağlûbiyetini nasıl anlatıyor?

Mağlûp Yunan ordusunun mağ - lûp Başkumandanı Trikopis de halûp Başkumandanı jeneral Triko - pis de hatıratında büyük taarruzumuzdan bahsederken diyor ki:

«— Türk ordusunun tahşidatı pek büyük bir ketumiyet muhafaza edilerek ve gece yürüyüşleri yapılarak icra edilmiştir. Bu harekâtın tarassudatımuhtelife - ye karşı mestur kalması için her türlü tedabir ittihaz edilmişti. Bir Türk doktoru mensup olduğu fırkanın bulunduğu mevkie nazır tepeden bile fırkayı göremediğini erkânı harp zabtlerime söylemişti.

Vakit geçtikçe muharebe daha büyük bir şiddet kesbediyordu. Düşmanın iyi tarassut alâtına malik olması, topçusunun endahtını gayet isabetli icra ettiriyordu. Bir çok yüksek mevkilerimiz iki mütekabil istikametten topçu ateşine maruz kalıyordu. Bu isç mezkûr mevkileri işgal edenlerin bir cenahtan diğerine ve diğerinden berikine tebdili mevki etmelerine sebebiyet veriyor.

Bir çok bataryalarımız ateş açmak vaziyetine geldikten bir dakika sonra iskât ve tahrip ediliyordu. Vesaiti nakliye ve otomobiller büyük tahribata uğruyordu. Askerler ise düşman topçusunun ateşi altında eziliyordu.

....

Bir ihtiyat kuvveti teşkilini emrettim. Halbuki efradın ademi icabetinden ve düşman topçu ateşinden kendilerini muhafaza etmek gayretine düşmelerinden bu emrin icrası mümkün olmadı. Efrat mevkileirni terkediyor ve pek güç - lükle yeni mevkilerde toplanabiliyordu. Diğer taraftan Türk kuvvetleri mütemadiyen yayılarak şimalden ve cenuptan mevkiimizi ihata ediyorlardı.

Bazı kıtaatın gayrımuntazam bir halde rüc'ati hattı harbin o kısmında gayrı kabili tasvir bir panik tevlit etmiştir. Efrat bir siper içinde toplanarak emirsiz ve nişan almadan ateş ediyorlardı. Ovaya doğru kaçabilenler boru ile verilen (Dur! Dikkat!) emirlerine rağmen mütemadiyen firar ediyorlardı. Bir çok zabitan boru seslerini (Ateş kes!) tarzında anladılar.

Efradın yorgunluğu her türlü haddin fevkine çıkmıştı.

....

13 üncü fırka kumandanı emri altındaki kuvvetlere (Ateş ve ileri!) emrini verdiği zaman efrat, nahak yere kurban edilmekte oluklarını ve artık harp etmeğe mecalleri kalmadığını bağırarak emre ademi itaat gösteriyorlardı ve zabitan aleyhine küfürler savuruyorlardı. Aynı zamanda borazan hiç bir emir almamış iken efradın teşviki üzerine (Ateş kes!) emrini çalmıştı. Ben o zaman ileri atılarak askerlerin beni takip etmelerini taklif ettim ve tepeye çıkmak için efradın başına geçtiğimi söyledim. Bu teklifim de efradın itaatsizliğile karşılandı.

Bir çok erkânı harp zabitleri efrattaki bu ademi itaat hissinin umumî olduğunu ve şayet zabitan ateş ve harp emrinde ısrar edilecek olursa efradın zabitana karşı silâh istimal edeceklerini ve bu yolda tehdidat vuku bulduğunu söylediler.

İkinci kolordu erkânı harbye reisi, hiç bir ferdin harbetmek istemediğini ve efradın zabitanı tehdit etmekte olduklarını söyledi. O zaman askerleri hattı harbe getirmek hususuna ikna etmeğe tekrar çaşlıtım. Buna mukabil efrat, derhal ateşin kesilmesini istediler.

Böyle bir vaziyet ve her türlü müdafaanın artık mümkün olmadığına dair zabitanın müttefik fikri karşısında kalarak 1155 rakımlı tepe üzerine beyaz bayrak çekilmesini kabul ettim.»

8 sene evvel: 28 ağustos 922

"Düşmanı vatanın harimi ismetinde„ nasıl boğmuş ve kovmuştuk?

Bizi ölümden, esaretten kurtaran kudsı zaferin destanını bizzat GAZİ den dinleyiniz

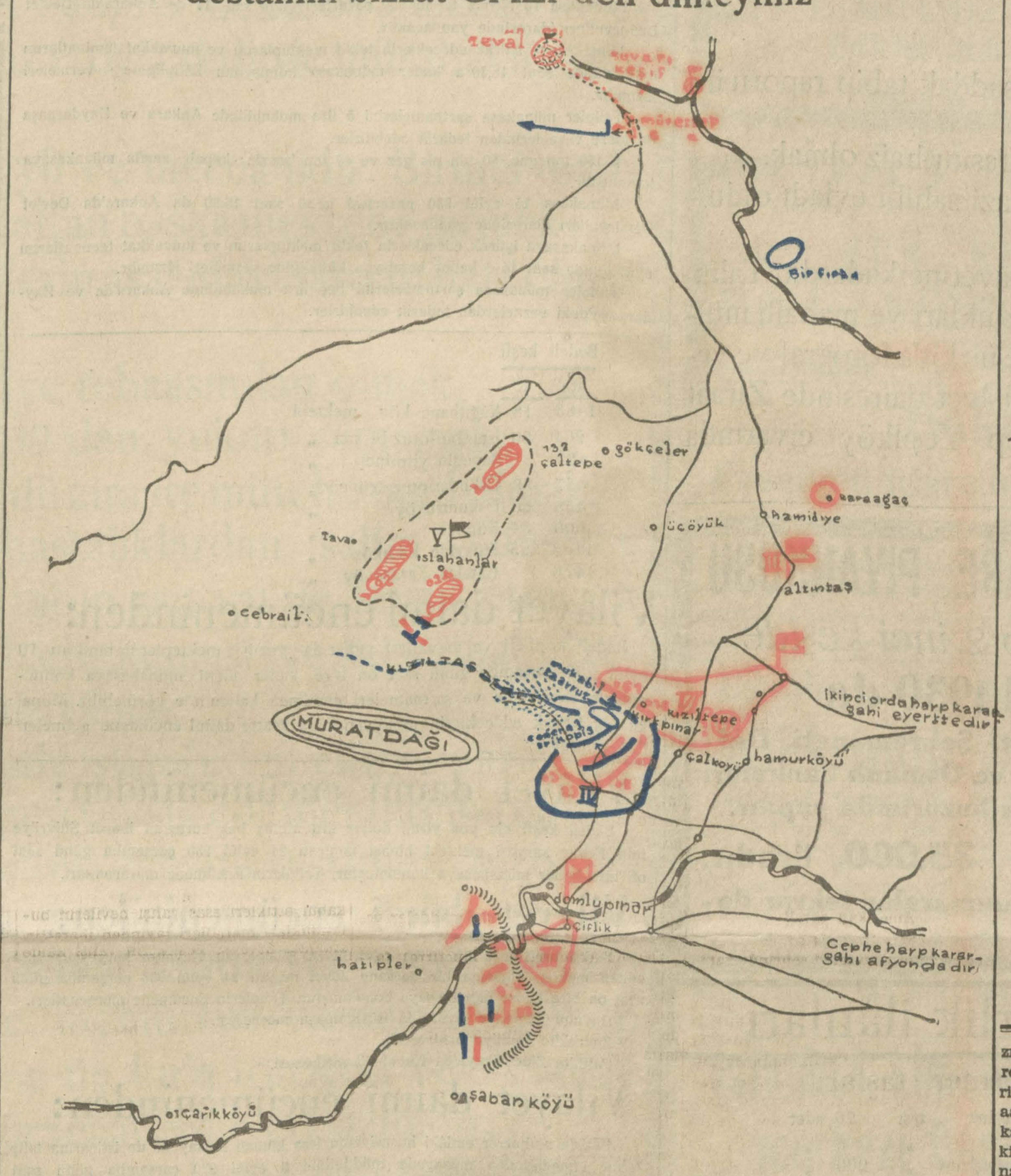

30 ağustos akşamı vaziyeti askeriye böyle idi

[Bu hatıra Gazi Hz. nin hatıratından iktibas edilmiştir.]

[30 ağustos 1922 günü, Domlupınar sırtlarında tarihin bir sahifesini kapıyan ve yeni bir sahifesini açan büyük bir vakıa olmuştu. O gün Türk ordusu, beş gündenberi mütevali savletlerle yerinden çıkarıp önüne kattığı düşmanı, son bir hamle ve kat'î bir darbe ile imha etmişti. Bu, zafer, askerlik ve siyaset itibarile tam bir zaferdi, neticei kat'iyyeyi temin eden, haksız bir istilâyı, gayrimüsavi bir harbi bitiren bir zaferdi. Bir milleti ölümden, esaret - ten kurtaran kutsî bir zafer.

Bu zaferin en güzel hikâyesini, en şanlı destanını, o zaferi kazanan kahraman ordunun muzaffer Başkumandanı Gazi Mustafa Kemal söylemiştir.

Muzaffer Başkumandanın tarihçesini mağlûp ordunun mağlûp kumandanı da itmam etmiştir. Başkumandan meydan muharebesi hakkında Gazi'nin zaferi müteakıp irat ettikleri nutku aşağıya ve Jeneral Trikopis'in hatıratından Başkumandan meydan muhaerbesine ait bazı parçalarını da diğer bir sütuna aynen naklediyoruz.]

Gazi Hz. meydan muharebesini şu suretle tasvir ediyorlar:

30 ağustosta vaziyet şöyle idi: Düşmanın beş fırkası Domlupınar'a gitmekten de menedilmişti. Yalnız kendisi için bir noktai necat kalmış idi, ki: O da Murat dağı şimalindemki Kızıltaş deresi idi. Bu dere ve bu derenin içi sarp patika - lara malik bulunuyordu. Yani hareket müşkül idi ve bunun da karşısında süvari kolordumuz bulunuyordu. Binaenaleyh düşmanın beş fırkası artık tamamen ihata edilmişti.

Ağustosun 30 uncu günü bu ihata hareketini kat'i bir semere ile ikmal etmiş olmak için, muharebatı yakından temaşa ve sevku idare etmek, muvafık gö - rüldü. Bunun üzerine Erkânı Harbiyei umumiye reisimiz paşa hazretleri bizzat şimale, ikinci ordu cihetine ve süvari kolordusu nezdine gitti. Ben de ayni zamanda Cenupta birinci ordu nezdine gittim. Birinci ordu karargâhında vaziyeti icap eden - lere izah ettim ve tekmil, bütün kıtaatı seri bir taarruza teşvik ettim ve oradan da dördüncü kolordu kumandanının yanına gittim. Vaziyet o kadar cazip idi, ki: daha ileriye kadar gitmekten men'i nefis edemedim. Çalköyü yakininde bir yere gittim. Burası düşmanın mevzi almak üzere bulunduğu bir yer idi. Oradan müşahedeme göre; Uşşak'a dönen düşman kuvvetleri doğrudan doğruya Yunan Baş kumandanı Trikopis'in tahtı emrinde olarak, Çalköyü garbinde Aydemir - Adatepe - Ağaçköy mevkilerinin teşkil ettiği bir daire halinde idi ve arkasını da Kızıltaş deresine vermiş idi. Birinci ordu kıtaatı da, bu daireyi şarktan ve cenuptan, ikinci ordu, şimalden Çalköyü, Kırk pınar ve onun daha garbinden sarmış bulunuyordu. Süvarilerimize de oradan bu ihata hareketini vücude getirmiş olan kıt'alarla beraber sıkıştırma bir şeyden içtinaba lüzum kalmamış hareketi emrolundu ve artık hiç bir şeyden içtinaba lüzum kalmamış idi. Tekmil topçuların mümkün olduğu kadar yakından ve hat - ta; açık mevziden ateş etmelerini emrettim ve filhakika öğleden sonra düşman ateşten bir daire içine alınmıştı ve gözlerimle görüyordum ki düşman şaşkınlık alâimi izhar ediyordu. Yunan'lılar, şimale, şarka, garbe, cenuba baş vuruyorlardı. Fakat her taraf ateş ile kapanmış idi, ayni zamanda piyadelerimiz ateşten sarfı nazar ederek, süngülerini taktılar ve biran evvel düşman mevaziine girmek için saldırdılar.

Bu son vaziyetten iki buçuk saat sonra süngülerimiz düşman göğsüne girmiş ve mes'ele halledilmiş bulunuyordu. Ayni zamanda gece hulûl ediyordu ve sanki zulmeti leyil pek feci olan bu manzarayı enzarı cihandan saklamak için şitap ediyordu. Hakikaten bu harp cephesini ertesi gün gezdiğim zaman teessürden men,i nefsedemedim. Bir asker için ve her hangi bir asker için, bu vaziyet mucibi tessürdür. Fakat Allahın bunlara bunu mukadder etmiş olmasına göre, burada bu vaziyete girenler asker değildir; bunlar her halde caniler ve kaitllerdir.

Artık düşmanın beş fırkası, tabiî pek çok zayıata duçar olduktan sonra, mütebakisi arzı teslimiyete başladı. Bu tesellüm muamelesi bir kaç gün devam etti ve sonra şuraya buraya baş vurup kurtulmak imkânını bulamıyan Başku - mandan Trikopis'te bakiyyetüssüyuf ile teslim olacak adam arıyordu. Bittesadüf oralarda bir istihkâm mülâzımımız vardı. Ona haber göndermiş, mülâzim efendi buyursun demiş ve derhal atına binmiş ve bir kaç neferle beraber, dereye inmiş, orada saffı harp nizamında bekliyen ordu bakiyyesini görmüştür. Bunlar derhal jeneralleri ve zabitleri ve as - kerleri ile beraber bu zabitimizi selâmladılar ve arzı teslimiyet eylediler!

....

30 ağustos günü Toklu sivrisinde bulunan düşman, oraya taarruz eden kıtaat tarafından tardedilmiş, Toklusivrisi ve onun civarında ve garbindeki mevazi e limize geçmişti. Fakat düşmanın o civarda bulunan ikinci fırkası garbe çekilebilen birinci ve yedinci fırkalarla birleşerek, tekrar mukabil taarruza geçmiştir. Orada zayıf bulduğu kıt'amızı biraz da geri sürmüştü. Fakat buradaki kıtaatımız takviye edilerek, ertesi gün bu üç düşman fırkası tekrar mağlûp edildi ve Uşşak istikametine atıldı. Eskişehir'de bazı rüc'at alâimi görünmeğe başladı. Düşmanın burada beş fırkası imha veya esir edildiği gibi, düşmanın mağlûp üç fırkası İzmir istikameti umumiyesinde rüc'at ediyor, Eskişehir'deki düşman grupu bir fırkası ayrılmış olduğu halde, rüc'at alâimi gösteriyordu. Binaenaleyh meydan muharebesi hitam bulmuştu. Filhakika 26 ağustos sabahı başlıyan ve beş gün beş gece devam eden Afyonkarahisar - Dumlupınar meydan muharebesi hitam bulmuş ve düşmn kuvvayı asliyesi imha edilmişti.

Bu meydan muharebesinin esnayı cereyanında topçularımızın, piyadelerimirimizin tayyarecilerimizin ve her sınıf askerlerimizin gösterdikleri gayret ve kahramanlık her türlü takdiratın fevkindedir ve bahusus askerlerimizin Yu - nan ordusunun kalp vicdanına verdiği dehşet haizi ehemmiyettir. O havfu haşyet ve dehşet burada mavhü muz - mahil olan kıtaattan başka bütün Yunan ordusuna sirayet etmiş bulunuyordu. Müteakıp harekât bunun şahidi kat'si olmuştur.

Binnetice Yunan ordusunun vicdanında ve fikrinde hasıl olan bu havfu haşyet bütün Yunan milletine intikal etmişti. O kadar ki Adalarda bulunan Yunan'lılar Türk ordusu geliyor diye firara teşebbüs ediyor, arada deniz olduğunu bile unutuyorlardı. Firar edemediğinden ve firar edemiyeceğini anladığından doalyı tecennün edenler vardı. Bu meydan muharebesi düşmanlarımız için hakikaten çok kahhar ve mucibi havfu haşyet olmuştur. Bu muharebe - nin neticesi Yunan'lıların ve Rum'ların kalbini sındırmıştır. Bu muharebeye (Rum sındığı) meydan muharebesi demek çok muvafık olur.

Şimdi bu suretle Afyonkarahisar'dan İzmir'e kadar dört yüz küsur kilometroluk mesafe müteaddit meydan muharebeleri de dahil olduğu halde ordularımız tarafından on beş günde katedilmiş ve millî ordunun bu müstesna kudret ha - reketi bilhassa şayanı tezkâr bulunmuştur.

....

Biz bu harekâtı neticesini tamamen bilerek yaptık, bütün bunlar belki, bütün cihana hayret verecek mahiyettedir. Onun için, ordumuzun kudretini anlamıyan veya anlamaktan âciz olonlar bu muazzam eseri gayrımuntazır dir tesadüf eseri göstermek istiyorlar. Fa - kat hiç bir vakit öyle değildir. Harekât bütün teferruatına kadar tamamen düşünülmüş, tesbit edilmiş, ihzar edilmiş, idare edilmiş ve intaç edilmiştir.

Düşman ordusu taarruzumuz karşısında, bu felâkete duçar olmamak için ne yapmak lâzım gelirse hepsini yapmaktan geri durmamıştır.

Hakikaten, ordumuzun öyle hareket edeceğine, böyle kahhar bir netice alacağına benim kanaatim vardı.

Kemali hürmet ve tebcil ile zikretmek mecburiyetindeyim ki, doğrudan doğruya harekâtı askeriye ile alâkadar ve bunu ihzar ve idareye memur olan her üç zat ta benimle tamamen hemfikir idiler. Zikertmek mecburiyetindeyim ki: Ayni kuvvet ve kanaat ile bana iştirak eden bu zevattan biri muhterem Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi Fevzi Pş. Hz. dir. Diğeri Garp cephesi orduları kumandanı İsmet Paşa ve üçüncüsü de Müdafaai Milliye Vekili Kâzım Pş. Hazretleridir.

Ordu kumandanları Paşalar hazratı ile kolordu ve fırka kumandanları harekâtı büyük bir cesaret ve meharetle idare etmişler ve diğer bütün cüzütam kumandanlar da şayanı gıpta ve sitayiş bir hissi fedakârî ile ifayı vazife eylemişlerdir. Bu hareket başlamadan evvel, yani en son gün başta bulunan zevat ile birbirimize dedik ki:

— Taarruz edeceğiz, bilâfasıla takip edeceğiz ve düşmanı imha ederek, nihayet behemehal muvaffak olacağız.

Bu kanaate sahip olmıyanlar da vardı. Bu kanaate sahip olmıyanlar değil, ordumuzun yerinden kımıldayamıyacağını ve taarruz kabiliyetinden mahrum olduğu zehabına kapılan bazı kimseler de vardı, belki de bu zehap ve bu sözlerin telâffuz edilmiş olması düşmanlarımızı çok ümitlendirdi. Bu itibarla o sözler belki de isabet oldu. Bugün tahakkuk eden neticenin tarihimize kuvvetle şerefbahş olmasına delâlet etmiş olduklarından dolayı onlara da ayrıca teşekkür etmek lâzım gelir.

....

Bu Anadolu zaferi tarih arasında bir millet tarafından tamamen benimsenen bir fikrin ne kadar kadir ve ne muhyi bir kuvvet olduğunun en güzel bir misali olarak kalacaktır.

Milletimiz, tek bir adam gibi, gösterdiği sarsılmaz vahdet ve gayret sayesinde bu muvaffakiyeti ihraz etmiştir.

Bu hareketi yapan bir ordunun babalarından ve analarından ibaret olan milletimiz, bütün cihana karşı en yüksek mevkii hürmeti ve mevkii izzeti kazanmıştır. Milletimiz bununla biperva iftihar edebilir. Bu, en kuvvetli şeraitle hakkıdır ve ben, böyle bir milletin aziz bir ferdi olmakla en büyük saadeti hissediyorum.

Bu muharebe meydanlarında emsalsiz kahramanlıklar ve şehamet göstermiş zabitlerimizin, neferlerimizin ve kumandanlarımızın her biri ayrı ayrı bir menkabe, bir destan teşkil eden harekâtını kemali tebcille, hürmetle ve takdirle yadediyorum. Bu şehamet meydanlarında rahmeti rahmana kavuşan şü - hedamızın muazzez ervahına hep beraber fatihalar ithaf edelim.

En son sözüm budur: Şehamet mey - danında ölenlerin analarını ve babala - rını taziye değil, fakta tebrik edelim.

MEMLEKETTE

Anadolu'da yol faaliyeti

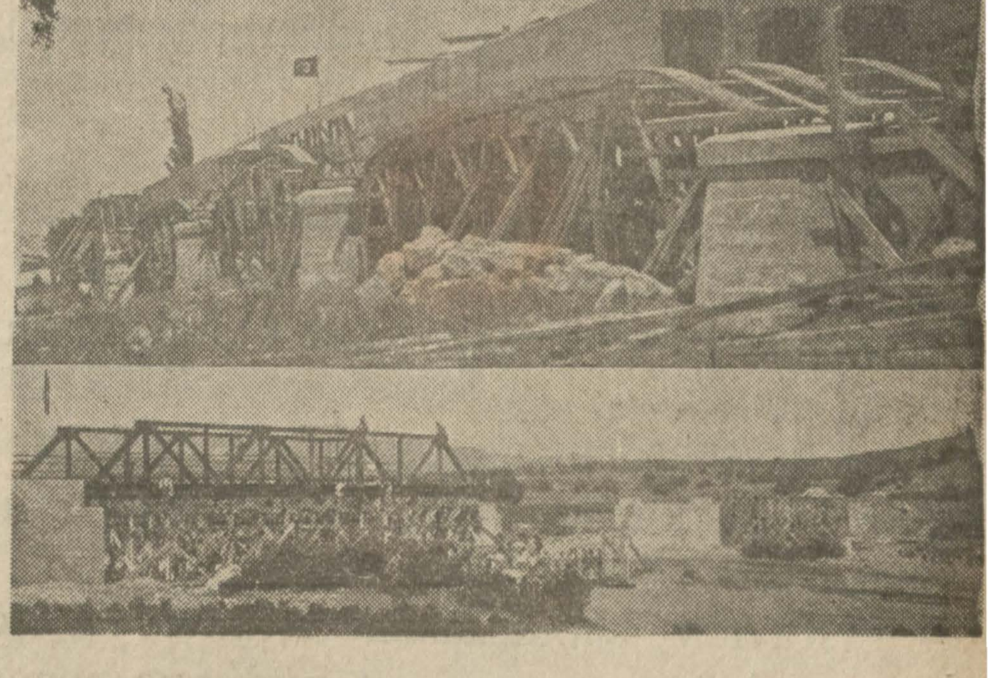

Garbî Anadolu'nun mühim şoselerinden biri olan Aydın - Muğla yolu üzerinde faaliyet devam ediyor. En mühim manialarıteşkil eden Dalma ve Kalabak çayları üstüne mecmuan 150,000 lira kıymetinde iki köprü yapılmaktadır. Köprülerin yakında resmi küşadı yapılacaktır.

Dr. Fatin Beyin katilleri

Eşkiya tarafından Malazgirt kazasında feci bir tarzda şehit edilen Dr. yüzbaşı Fatin Beyle arkadaşlarının katilleri olduğu anlaşılan Aşur köylü 7 şakinin yakalandığını yazmıştık. Muş hapisanesinde bulunan bu azılı katillerin muhabirimiz tarafından aldırılan resimlerini dercediyoruz.

İst. Ziraat Mektebi

Bu sene Tâli Ziraat mektebi halinde açılacak olan mektebe aşağıdaki şartlar dairesinde talebe alınacaktır:

1 — Mektebe orta mektep mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alınacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tabi tutulur.

2 — Mektep leylî ve meccanidir. Birinci maddedeki evsaftan maada mektebe girmek istiyen efendilerin aşağıdaki şartları da haiz olması lâzımdır.

A — Türkiye tebaasından olmak,

B — Sinni on dokuzdan yukarı olmamak

C — Vücudü ziraate mütehammil olmak,

D — Sari hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporu ile tevsik etmek,

E — Aşı şehadetnamesi ve hüsnü hal mazbatasını haiz olmak,

3 — Bizzat ziraatle iştigal eden çiftlik ve arazi sahibi evladı olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 — Kayıt ve kabul zamanı teşrini evvel bidayetine kadardır. Taliplerin ya doğruca veya ziraat müdür ve memurlukları ve mahallî mülkiye memurları vasıtasile mektep müdiriyetine üç kıt'a fotoğraf ve vesaiki ile istida etmeleri lâzımdır. İstanbul için vilâvet dairesinde Ziraat Müdiriyetine müracaat olunacaktır. Mektep Yeşilköy civarında Halkalı'dadır.

ELİF NACİ'NİN

RESİM SERGİSİ

Elif Naci Bey yalnız kendi eserlerinden mürekkep bir resim sergisi açıyor. Sergi Güzel San'atlar Birliğinde eylûlün 1 inci 2 inci 3 üncü 4 üncü günleri umuma açıktır.

DUHULİYE SERBESTTİR

PARİSE HAREKET

Jorj Antoan ticarethanesinden Mösyö Antoan Valsamaki, en son moda şapka modellerini getirmek üzere Paris'e hareket etmiştir.

Doktor Hafız Cemal

Cumadan maada günlerde öğleden sonra saat (2-4) te İstanbul'da Divan yolunda 118 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder

TELEFON: İSTANBUL 2398

Yeni eserler

Rus inkılâbı

«Rus inkılâbı» namı altında gayet mühim bir eser neşrolunmuştur. Bu eser milli kütüphanemizin büyük bir noksanını ikmal ediyor. Çünkü böyle bir esere siyasi, iktisadi, ilmi ve askeri cihetten büyük ihtiyacımız var idi. Rusya Türkiye'nin en yakın ve en büyük komşusudur. Türkiye tarihi ile Rusya tarihi birbirine girift olmuştur. Türkiye tarihinin her safhasında Rusya'nın ve Rusya'daki cereyanların kat'i tesirleri olmuştur. Denilebilir ki Rusya olmasaydı ihtimal Türkiye ve hatta Türk'lük âlemi şimdi büsbütün başka bir şekilde bulunur idi. Rusya ile yalnız Türkiye'nin değil umum Türk'lük âleminin büyük alâkası vardır.

Çarlık Türk devletlerini birer birer istilâ ve mülküne ilhak etmiştir. Bugün Rusya'da otuz milyona yakın Türk vardır. Rusya'nın etrafındaki memleketlerde dahi büyük Türk kitleleri vardır. Meselâ Rusya hududunda Çin Türkistan'ı, Efgan Türkistan'ı gibi Türk yurtları vardır.

...Rusya'da değişen rejimler ve idareler daima Türk'ün ve Türkiye'nin üzerinde tesir bırakmış ve bnudan sonra dahı bırakacaktır. Son zamanlarda bu büyük komşumuzda gayet azim bir inkılâp oldu. Fransa inkılâbı kebirinden sonra tarihin en büyük inkılâbı budur. Cihan siyasiyatı ve iktisadiyatı bundan son derecede müteessir oldu. Tabii Türkiye ve Türk'lük âlemi bu inkılâptan daha ziyade müteessir olmuştur. Siyasi ve iktisadî hayatımız üzerine büyük tesiri olan bu inkılâbın tarih ve avamili hakkında gayet mevcut malûmat edinmek her Türk'e vecibedir.

İşte bu malûmatı «Rus inkılâbı» mükemmel surette tatmin ediyor. Eserin muharriri Cafer Seydahmet B. Rus inkılâbının içinde yaşamış ve yakından müşahede eylemiş Türk sahibi kalemidir. Arkadaşımızı bu muvaffakiyetinden dolayı tebrik eder ve bu kıymettar eseri her Türk'e tavsiye ederiz.

180 Kiloluk adam

Türkspor'un dün çıkan 48 inci sayısında bu büyük pehlivanımızın güreş hayatile beraber, Federasyonlar rüesasından Ahmet Fetgeri, Eşref Şefik, Sadullah İhsan Beylerle koşucu Ömer Besim, T. M. Beylerin yazıları, Fenerli Alâettin'in hayatı, Son spor hareketleri ve saire.

Türkspor Türkiye ve dünya spor hareketlerinin aynasıdır.

BÜYÜK TAYYARE PİYANKOSU

9.uncu tertip 2.inci keşide

11 eylûl 1930 da

Keşideler: Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.

Büyük ikramiye "35,000„ liradır.

Her keşide çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Defterdarlık ilânları

Satılık mermer taşları

Muhtelif	mamul musluk	taşı	20 adet
„	Halâ	„	5 „
„	Ebahha işleme	„	200 „
	Bulaşık teknesi		1 „
	Musluk ayna taşı		1 „

Yukarıda cins ve miktarı yazılı taşlar peşin para ile 31/8/930 tarihinde satılacaktır. Talip olanların mezkûr günde Küçükpazar maliye şubesi tahsil memurluğuna müracaatları.

İstanbul Bakkalları Konperatif Şirketi idare meclisinden:

Şirketimiz müdürü umumisi Ahmet Fethi bey meclisi idare kararile infisal etmiş ve yerine bakkal esnafının ileri gelenlerinden ve sahibi itibardan Ahmet ziya Beyin tayin edilmiş olduğu ilân olunur.

563 ton Ereğli maden kömürü

Tütün inh'sarı umumî müdürlüğünden:

İdare için bermucibi şartname 563 ton Ereğli maden kömürü kapalı zarfla alınacağından taliplerin hergün gelip şartnameyi almaları ve 6-9-930 cumartesi günü saat 10,30 a kadar zarflarını Galata'da mubayaat komisyonuna tevdi etmeleri.

Dr. Semıramis Ekrem H.

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Dr. Ekrem Behçet

Etfal hastanesi kulak, boğaz, burun hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu Mektep sokak No. 1

Telefon: Beyoğlu 2496

Raşit Rıza ve arkadaşları bu akşam 9,45 te Büyükdere Bülbül bahçesinde

NUR BABA

Komedi 4 perde yazan: İbnirrefik Ahmet Nuri Bey 3 eylûl çarşamba akşamı 9,45 te, Beşiktaş yeni Park tiyatrosunda 4 eylûl perşembe akşamı 9,45 te Üsküdar Hale tiyatrosunda

KAYNANAM!

Vodvil 3 perde yazanlar: Mahmut Yesari ve Halit Fahri Beyler.

Doktor

Osman Şerafettin

Emrazı imtaniye mütehassısı

Cigaloğlu Nuriosmaniye caddesi 15

Telefon: 893

Muayene zamanı cuma'dan maada 1,30-7

(Gureba hastahanesi dahili, sarî Hastalıkar mütehassısı

İTALYAN İLK E KEK MEKTEBİ KADIKOY

Talebe kayıt muamelesine 1 eylûlden itibaren her gün 9 dan 12 ye kadar devam edilecektir.

Devlet Demiryolları ilânları

§ Bakır, pirinç, kurşun, çinko levha ve çubuklar kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 13 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa idare veznelerinden tedarik edebilirler.

§ G. Luther fabrikası 1902 mamulâtından 180 beygir kuvvetinde çift inbisatlı bir adet buhar makinesile dinamosu 18-9-930 perşembe günü saat on dörtte aleni müzayede ile satılacaktır.

Görmek istiyenler her gün H. P. da elektrik santralına ve almak istiyenlerin de muayyen günde H. P. mağazasına müracaatları.

§ Muhtelif çiviler, perçin çivileri ve galvanize saç kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 13 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 17 de Ankara'da Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 16,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa da idare veznelerinden tedarik edebilirler.

§ 150 ton gaz, 50 ton pis gaz ve 40 ton benzin kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 15 eylûl 930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankara'da Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankara'da ve Haydarpaşa'daki veznelerden tedarik edebilirler.

Bedeli keşfi

lira	K		
1485	18	Kâğıthane köy	mektebi
261	80	İstanbul otuz birinci	„
480		Beyoğlu yirminci	„
457	38	Üsküdar otuz üçüncü	„
458	60	Uskumruköy	„
600	34	Küplice	„
1108	25	Silivride Kadıköy	„
1478		Çatalca Karacaköy	„

Vilâyet daimî encümeninden:

Bedeli keşifleri ve mevkileri yukarıda yazılı mekteplerni tamiratı 10 eylûl 930 çarşamba günü saat on bire kadar alenî münakasaya konulmuştur. Keşifname ve şartnameleri encümen kaleminde görülebilir. Münakasaya iştirak edeceklerin muayyen olan saatte daimî encümene gelmeleri ilân olunur.

Vilâyet daimî encümeninden:

Bedeli keşfi bin yüz yirmi dokuz lira altmış beş kuruştan ibaret Silivri'ye tabi Fener karyesi mektebi binası tamiratı 24 eylûl 930 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin Encümene müracaatları.

Vilâyet daimî encümeninden:

Bedeli keşfi 3452 lira 89 kuruştan ibaret Şile'ye tabi Kabakoz karyesinde inşa edilen mektep binasına bir dersane ilâvei inşaatı 24 eylûl 930 çarşamba günü saat on bire kadar münakasaya konulmuştur. Taliplerin Encümene müracaatları.

Düyunu umumiye civarında Rüstempaşa medresesi.

Zeyrek'te Haliliye medresesi.

Fatih'te Zincirlikuyu'da Kabahalil medresesi.

Vilâyet daimî encümeninden:

Balâda muharrer emlâki hususiyenin icra kılınan müzayede de isticarına talip zuhur etmediğinden müzayede müddetinin 3 eylûl 930 çarşamba günü saat on bire kadar temdit edilmiştir. Taliplerin Encümene müracaatları.

Nafıa Vekâletinden:

(Kayseri - Maraş) ve (Ankara - İstanbul yolları üzerinde takriben 650 kilometroluk istikşaf ameliyatı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur. Bu ameliyatın muhammen bedeli 162,500 liradır.

Münakasa müddeti 10 eylûl 930 çarşamba günü Nafıa Vekâletinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ayni günde saat on beşe kadar Nafıa Vekâleti Müsteşarlığına vermeleri lâzımdır. Talipler münakasa şartnamesi, hususî şartname, mukavele nümunelerini Ankara'da Umum Yollar Müdürlüğünde ve İstanbul, İzmir Vilâyetleri Başmühendislikle rinde mütalea edebilirler ve 15 lira mukabilinde tedarik edebilirler.

Tire Kaymakamlığından:

1 — Tire'de müceddeten inşa edilmekte olan hükûmet konağı binasının ikmali inşaası için mevcut 20,000 lira tahsisat ve 4510 liralık malzemei inşaiye ayniyat olarak ve vahidi kiyasi fiatla ve olbaptaki proje ve şartnamesine tevfikan üç ay zarfında ikmal edilmek şartile 24-8-930 tarihinden 7-9-930 tarihine kadar ve on beş gün müddetle ve pazarlık suretile mevkii münakasaya vazedilmiştir.

2 — Münakasaya iştirak edeceklerin münakasa ve ihale kanununa tevfikan yüzde yedi buçuk nisbetinde depozito veya banka mektubu vereceklerdir.

3 — Münakasaya dahil olacakların münakasaya konulan inşaatın proje ve keşifnamesile şeraiti münderecatına tetkik ve deruhte edecekleri tafsilât şeraitine aynen kabul addetmiş olacaklardır.

4 — Münakasaya meslek ve itibar ve iktidar malisine itimat ehliyeti fenniye vesaiki ibraz edenler kabul olunacaklardır.

5 — Yevmi ihale 7-9-930 pazar günü saat on altıya kadar komisyonu mahsusuna müracaat eylemeleri.

6 — Proje, keşifname ve şeraiti inşaatı görmek istiyenlerin Tire Kaymakamlığına, İzmir'de Nafıa Başmühendisliğine müracaatları ilân olunur.

Erbabı ticarete mühim ilân

Ticaret ve Sanayi odasından:

Odamız Zafer Bayramı münasebetile 30 ağustos 930 cumartesi günü kapalıdır. Ücreti kaydiyelerin cezasız tesviyesi için ancak pazar gününe kalmış olduğu ehemmiyetle ilân olunur.

İstanbul Gümrükleri baş Müdürlüğünden:

İstanbul gümrükleri için 826 çeki odun ile 30,500 kilo mangal kömürü aleni münakasa ile mubayaa olunacaktır. Taliplerin bu hususiaki şartnameyi görmekle beraber 13-9-930 cumartesi günü saat 14 te icrası mukarrer münakasaya iştirak etmeleri için Başmüdürlükteki komisyona müracaatları.

Hantal zade Tayyar vapuru

AYVALIK - İZMİR POSTASI

TAYYA

vapuru 31 Ağ

Pazar

akşamı saat 17 de Sirkeci mından hareketle (Gelibolu nakkale, Küçükkuyu, Ayv Edremit, Bürhaniye, Ay Dikili ve İzmir) e azimet det edecektir.

Yük ve yolcu için Em Reşadiye caddesi Rıhtım daki 5 No. idarehanesine caat. Tel. İstanbul 1977 graf: İst. Hantal Tayyar bileti vapurda da verilir.

Mahmudiye ot

Elektrik ve terkosla mü nezafet ve taharetile müş mazharı takdiri olan otelim defa müceddeden banyo ma tek yataklı odalar inşa ed Bi naenaleyh aile ikametine derece elverişlidir. Ehven abonman kaydedilir. Rahat istirahatini arzu eden zevan teşrifleri kendi menfaatleri dandır

Adres: Sultan Mahmut Telefon 3402

TÜRK TİCARET SANAYİ BANKA TÜRK ANONİM ŞİR

Sermayesi tamamen tediye T. L. 1,000,000 Türk lira

Merkezi idaresi

İstanbul - Bahçekapı Anadolu

Bilûmum Banka muamele Tasarruf sandığı ve müsait seraitle hususi bara muamelatı

İktisat Vekâletinden:

Muğla Vilâyeti dahilinde ye kazasının Kargı ve Yanı riyesinde Baskı mevkiinde Yüz taş tepesinden Nal döğ sine hattı müstakim şarkan ken tepesinden küçük Zeytin mı diğerle Yordan Zeytinliği sine hattı müstakim cenubu dan Zeytinliği tepesinden kal tepesine bir hattı garben Kaba sakal tepesine taş tepesine bir hattı müste mahdut ve mesahai sathiyesi doksan iki ceripten ibaret Salih Zeki Bey tarafından ve zahire çıkarılan kurum altmış sene müddetle uhtesine ihale olunacağından adin nizamnamesinin 36 ve maddeleri mucibince ve bir gûna itirazı olanların muz 930 tarihinden itibaren müddet zarfında Ankara'da sat Vekâletine ve mahallinde kamı Vilâyete baarzuhal at eylemeleri ilân olunur.

Piyango müdürlüğünden:

Nümunesi veçhile 100 adet tusu imal ettirileceğinden imal olacakların pey akçeleri ile 1/9/930 tarih pazartesi günü beşte Piyango müdürlüğünde kil tayyare mubayaat komisyonu racaatları.

Kunduracılara ilân

Zonguldak Yüksek Maadin Mühendisi Mektebi için mukten potin ve 100 çift ocak çizmesi saya 20-8-930 tarihinden itiba gün müddetle münakasaya kon Taliplerin şeraiti münakasayı üzere mektep müdiriyetine mü İhalei kat'iyyesi 10 eylûl 930 günü saat 16 da Zonguldak Hav miye müdiriyetinde icra edilecek

Adapazarında büyük pehlivan güreşleri

5 eylûl 930 cuma günü mevki danı Miralay Emin Beyin tahtı sinde:

Adapazarı alay menfatine bu lere Türkiyenin en namdar pehlivanları iştirak edeceklerdir.

MÜKÂFATLAR

Lira	
80	Başa
40	Başaltına
30	Büyük ortaya
15	Küçük ortaya

MUSEVİ LİSE

Beyoğlu Kumbaracı sokağı

Bütün sınıflar için talebenin tihanları eylûlün 1, 2, 3, 4 üncü ve 5, 6, 12 inci sınıf talebesi için 8, 9, 10 uncu günleri icra Tedrisata 15 eylûl pazartesi günü caktır. Kayıt muamelesine her gün

Hasan Kolonyası : Limon çiçeklerinden müstahzar bir harikai san'at olup 90 derecedir.

Bütün müteemeddin memleketlerin itriyat mütehassısları, esans fabrikaları Hasan kolonyasını enfes ve ruhnuvaz kokusu karşında lâl ve hayran kalmışlardır. Fransa, Almanya ve Amerika bu nefis Şark müstahzarından küliyetli sipariş etmektedirler. Memleketimizin ve ecnebilerin en kibar zevatı Hasan kolonyası istimal etmekte olup daima ve daima sahibini tebrik etmektedirler. Hastalara hayat ve şifa verir. Baygınlık, sinir, heyecan, başağrısı, çarpıntı zamanlarında bir hayat arkadaşıdır. Fiatlarda müthiş tenzilât yapılmıştır. 35,60,110,200 kuruşluk şişelerde satılır. Hasan ecza deposudur. Üsküdarda şubemiz yoktur

Bursa Ziraat mektebi müdürlüğünden:

Kayıt ve kabul şartları

1 — Mektebe orta mektep mezunları bilâ müsabaka alınır. Talipler mektebe alınacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tabi tutulur.

2 — Mektep leylî ve meccanidir. Birinci maddedeki evsaftan başka mektebe girmek istiyen efendilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır.

A — Türkiye tebaasından olmak,
B — Sinni 19 dan yukarı olmamak,
C — Vücudü ziraate mütehammil olmak,
D — Sarî hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporu ile tevsik etmek,
E — Aşı şehadetnamesi ve hüsnühal mazbatasını haiz olmak,

3 — Bizzat ziraatle iştigal eden çiftçi ve arazi sahibi olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 — Kayıt ve kabul zamanı teşrinievvel bidayetine kadardır. Taliplerin ya doğruca mektebe veya ziraat müdür ve memurlnkları ve mülkiye memurları vasıtasile mektep müdiriyetine üç kıt'a fotoğraf ve vesaikle baistida müracaat etmeleri lâzımdır.

5 — Daha fazla malûmat almak istiyenlerin mektep müdiriyetine müracaat etmeleri lâzımdır.

BERLİTZte

YENİ AÇILAN LİSAN KURSLARI

..... Türkçe' Fransızca, İngilice, İtalyanca, Almanca v. s. .....

KAYIT MUAMELESİ BAŞLAMIŞTIR

TECRÜBE DERSİ MECCANENDİR.

Ankara - TAŞ HAN
İstanbul 356, İSTİKLÂL CADDESİ

HAVAGAZİ

Dolmabahçe Gazhanesine veya İstiklâl caddesinde 34 numarada kâin şubemize sipariş edilen

KOK Kömürleri

24 SAAT ZARFINDA EVE TESLİM olunur

Galatasaray Millî Sanayi Birliği (Yerli Mallar Sergisinde)
15 numaralı Stand
Telefon: Beyoğlu 898-899

Bakallar

Cemiyeti idare heyetinden:

Bakkal esnafının nazarı dikkatine:

Görülen lüzuma binaen cemiyetimiz kâtibi umumisi Ahmet Fethi Beyin vazifesine hitam verildiği ve cemiyet namına vukubulacak müracaat ve sairenin cemiyetçe mesmu olmıyacağı esnafımızın malûmu olmak üzere ilân olunur.

Emvali metruke müdürlüğünden:

Satılık hane ve arsa hissesi

Boğaziçinde Yenimahalle'de Pazarbaşı caddesinde eski 56 yeni 103 numaralı harap hanenin Hazineye ait nısıf hissesinin tamamile nısfı diğerinin 6/7 hissesi bedeli nakten ve peşinen ödenmek üzere 420 lira ve mezkûr mahalde birinci yeni sokakta 14 numaralı arsanın dahi Hazineye ait ayni miktardaki hissesinin bedeli gene peşinen ödenmek üzere 70 lira bedeli muhammen ile 13/9/930 tarihine müsadif cumartesi saat 14 te pazarlık sureti e bilmüzayede satılacaktır. Taliplerin %7,5 teminat makbuzlarile İstanbul Millî emlâk müdiriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye merkezi Baştabipliğinden:

Mülhakat ihtiyacı için lüzumu olan yirmi ton kükürt kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Yevmi münakasa 13 eylûl 930 tarihine müsadif perşembe olarak tesbit edilmiştir.

Taliplerin mezkûr kükürte ait şartnameyi görmek üzere her gün Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında kâin mer ezimiz levazım memurluğuna müracaat eylemeleri ve mün kasaya iştirak edebilmek için tanzim edecekleri teklif mektuplarını münakasa günü saat 14 ten evvel komisyona tevdi eylemeleri ilân olunur.

Yüksek Mühendis mektebi mubayaat komisyonundan:

Yüksek Mühendis mektebinin 18 ağustos 930 tarihinde kapalı zarf usulile icra edilen inşaat münakasasında taliplerin tekliflerini şartname ahkâmına tevafuk eylemediği görüldüğü cihetle şartnamede iltibası mucip gibi görünen noktaların tavzihi suretile mezkûr inşaat 13 eylûl 930 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te icra edilmek üzere yeniden kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş olduğundan taliplerin bu hususiaki muaddel şartname ve sair evrakı müteferriayı mektep idaresinden almaları ilân olunur.

Askerî tıbıyye mektebine girme Şeraiti

1 — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından bulunmak (nüfus tezkeresi ibraz edecektir).

2 — Tam devreli lise mezunu olmak (Hekim olacaksa darülfünunun Fen Fakültesine, eczacı olacaksa eczacı mektebine kaydolunmak ve oradan alacağı hüviyet cüzdanını ibraz etmek).

3 — Yaşı yirmi biri geçmemek (21 dahil).

4 — Mektepçe yaptırılacak sıhhat muayenesinde sâğlam ve askerliğe elverişli bulunmak.

5 — Elinde ebeveyninin, ebeveyni bulunmadığı takdirde velisinin muvafakat senedi bulunmak (işbu senet Noterden yaptırılacak ve bunda mektebe girmesine muvafakat eylediği ve resmi müsaadeden gayri her ne suretle mektepten infikâk ederse mektebin bir senelik masrafı olan bin beş yüz bir lira yirmi kuruştan sene ve gününe göre masrafı deruhte ettiği zikredilecektir).

6 — Bir cürümle mahkûm olmadığını ve hüsnühal sahibi bulunduğunu ve nişanlı ve nikâhlı bulunmadığını natık mahallesi tarafından verilen ilmühaber zabıta tarafından tasdik edilmek.

Sayılan işbu şeraiti haiz olanlar vesaik ve 4 × 6 büyüklüğünde üç kıt'a fotoğrafile ve istida ile mektebe müracaat edeceklerdir.

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata köprü başında Beyoğlu 2362. Şube acentesi: Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında Tel. İst. 2740

MUDANYA POSTASI

Mudanya'ya badema cuma pazar, çarşamba günleri posta yapılacak ve saat 9 da kalkacaklardır. Bunlardan cuma, çarşamba postaları Mudanya'ya kadar, pazar postası da gidiş ve dönüşünde Mudanya'ya uğrıyarak Gemliğe gidip gelecektir.

İZMİR SÜRAT POSTASI

(GÜLCEMAL) vapuru 1 eylûl pazartesi 14,30 da Galata rıhtımından kalkarak salı sabahı İzmir'e varacak ve çarşamba 14,30 da İzmir'den kalkarak persembe sabahı gelecektir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Havuzlar dahilindeki lokanta kiraya verilecektir. Son ihalesi 8 eylûl 930 tarihinde yapılacaktır. İstiyenlerin o gün Levazım müdürlüğüne gelmeleri.

1 Eylûl pazartesi Trabzon birinci postası yapılmıyacaktır.

Sadık Zade Biraderler Vapurları
Karadeniz Muntazam ve Lüks postası
SADIK ZADE
vapuru 31 ağustos PAZAR günü akşamı
Sirkeci rıhtımından Zonguldak, İnebolu. Ayancık. Samsun, Ordu. Giresun. Trabzon, Sürmene ve Rize'ye azimet ve avdet edecektir.
İN ÖNÜ
vapuru 2 eylûl SALI
akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak. İnebolu, Ayancık, Samsun. Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize)ye azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkeci'de Meymenet hanı altında acentalığına müracaat
Telefon: İstanbul 2134

Yelkenci Vapurları
KARADENİZ POSTASI
VATAN vapuru 3 eylûl çarşamba
Akşamı Sirkeçi rıhtımından haraketle (Zonguldak, İnebolu. Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon. Sürmene, ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkeci'de Yelkenci Hanında kâin acentasına müracaat
Tel. İstanbul 1515

TAVILZADE VAPURLARI
Ayvalık - İzmir postası
SAADET
vapuru her Pazartesi akşamı 17 de Sirkeci'den hareketle Gelibolu, Çanakkale, Edremit, Ayvalık Dikili ve İzmire azimet ve Çanakkalaye uğrıyarak avdet edecektir
Yolcu bileti vapurda da verilir.
Yemiş Tavilzade biraderler.
Telefon: İstanbul 2210

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI
Seri. lüks Karadeniz postası
Bülent vapuru 1 Eylul
Pazartesi
günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa) ya azimet ve avdet edecektir.
Müracaat Mahalli İstanbul Meymenet Hanı altındaki yazıhane
Telefon: İstanbul 1154

Yüksek Orman mektebi

Boğaziçinde Büyükdere-Bahçe köyündedir. Tahsil müddeti üç senedir. Leylî ve meccanidir. Talebenin her türlü ihtiyacı temin edilir. Mektebi ikmal edenler "orman mühendisi„ diploması alırlar.

Orman mühendisi olmak için

Taliplerin 1 teşrinievvel 1930 tarihine kadar mektep rektörlüğüne yahut vilâyet orman müdürlüklerine müracaat ederek evrakını ibrazla muamelelerini ikmal ettirmeleri lâzımdır.

Yüksek orman mektebi kayıt ve kabul şartları

1— Taliplerin Türkiye Cumhuriyeti tebeasından olmaları.
2— Yaşlarının 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmaması.
3— Tam devreli lise mezunu olmak, yahut o derece tahsilde bulunduğu Maarif Vekâletince tasdikli lise ve muadili şehadetnameye.
4— İyi ahlâklı olduğu ve hiç bir gûna cezayı müstelzim ef'al ve harekâtta bulunmadığını beyan eden ve mahallî zabıtasınca tasdikli olan ihtiyar heyeti mazbatasına ve ...
5— Her türlü hastalıktan salim ve bilhassa kuvvei sem,iye, basariye ve lisaniyesi tam ve diğer noksanlardan beri ve gezip yürümeğe, süvariliğe mütahammil olduğunu müş'ir tabip raporuna malik olmaları lâzımdır.
6— Talipler yüksek orman mektebi rektörlüğüne yazdıkları bir istidaya en son mektep şehadetnamesini, sıhhat raporunu, aşı şehadetnamesini, hüsnühal mazbatasını, hüviyet cüzdanına rabtederek bizzat mektebe veya vilâyet orman müdürlüklerine müracaat ederler.
7— Mektebe kaydolunduktan sonra mektebe dahil olmak için olbaptaki şartlarına tevfikan noterlikten tasdikli kefalet senedi vermek lâzımdır.
8— Taşradan gelecek talebenin yol masrafı kayıt ve kabul olunduktan sonra mektepçe tesviye edilecek ve dersler başlıyıncaya kadar yemek ve yatmaları mektepçe temin edilecektir.
9— Fazla tafsilât istiyenler Büyükdere 70 ra telefon edebiblirler.

Bursa belediyesinden:

Bursada inşa ettirilecek asri hâl binasının plân, proje ve keşifnamelerinin tanzimi müsabakaya konulmuştur. İştirak edecek zevatın şartname muhteviyatını anlama' için Belediye Başmühendisliğine müracaat etmesi ve yapılacak umum plânların 17 eylûl 930 tarihine kadar Bursa Belediye riyasetine tevdi edilmesi icap eder.

DARÜŞŞAFAKA Müdiriyetinden

Mektep için (19) kalem kırtasiye ile bir senelik et ve ekmek münakasa suretile alınacağından vermek istiyenler eylûlün 16 ıncı salı günü saat onda Nuruosmaniyede Cemiyeti Tedrisiye merkezine gelmeleri ve şartnameleri görmek istiyenlerin de daha evvel gene oraya müracaatları.

Yeni Mevsim Yaklaşıyor

Bu münasebetle Galata'da Karaköy'de börekci fırını ittisalinde büyük mahallebicinin üstünde

EKSELSİOR

BUYUK ELBiSE FABRiKASI

En mükemmel kumaşlardan en son modaya muvafık ve kusursuz biçimde olarak imal edilmiş zengin ve mütenevvi çeşitlerde müntehap elbiseler muhterem müşterilerinin enzarı istifadelerine arzetmektedir:

ERKEKLERE MAHSUS

İngiliz muşambaları	9 1/2	liradan itibaren
Kabili tebdil müşambalar	14 1/2	,,
Muşambalar (bivertin) astarlı	19 1/2	,,
Muşambalar İngiliz biçimi kumaşlardan	17 1/2	,,
Gabardin pardesüler muflon ile	25 1/2	,,
Meşhur Mandelberg marka empermeabilize gabardin pardesüler	29 1/2	,,
Mandelberg pardesüler muflon ile	37 1/2	,,
İngiliz biçimi kumaşlardan pardesüler	22 1/2	,,
Trençkotlar	17 1/2	,,
İyi cins yünlü palto'ar	13 1/2	,,
İngiliz biçimi kostümler Spor ve saire	14 1/2	,,
Lâcivert siyah » ve sair renklerde	18 1/2	,,

HANIMLARA MAHSUS

Deri taklidi muşambalar Muhtelif renklerde	13 1/2	liradan itibaren
Son moda biçimde ve kabili tebdil muşumbalar	14 1/2	,,
Muhtelif renklerde gabardin Trançkotlar	17 1/2	,,

ÇOCUKLARA MAHSUS

Kauçuk muşambalar	4 1/2	,,
Bivertin muşambalar	7 1/2	,,
Trençkotlar	9 1/2	,,
Tr nçkotlar muflon ile	13 1/2	,,
Yünlü paltolar	9 1/2	,,

Ayni zamanda erkeklere mahsus gayet şık pardesüler, paltolar, kostümler, ve muşambaların müntehap çeşitleri ve hanımlara mahsus mantolar ve ipekli muşambaların mütenevvi çeşitleri mevcuttur.

Toptan fiatına perakende satış

Yüksek Mühendis mektebi Rektörlüğü'den:

Yüksek Mühendis mektebi kaydıkabul muamelesine ağustosun on beşinden itibaren pazar ve perşembeden mada her gün sabah saat ondan akşam on yediye kadar devam edilecektir. Bu hususa ait şeraiti arzu edenler mektepten bizzat alabilecekleri gibi mektupla da istiyebilirler.

TAKSİTLE

Cihanşümul şöhreti haiz

ZENİTH

Gramofonları

Mağazamızda taksitle satılır

Ist. Yenipostane Reji karşısında

MEKİKÇİ MUESSESESİ

ERENKöY KIZ LiSESi

MUDURLÜĞÜNDEN: 1 — Mezuniyet imtihanlarına eylûlün birinci günü başlanacaktır.

2 — Kaydı kabul muamelesi ve terfii sınıf imtihanları için 25 eylûle kadar CUMARTESİ, PAZARTESİ ve ÇARŞAMBA günleri saat 9-4 kadar müracaat edilmesi.

Zonguldak Yüksek Maadin ve Sanayi Mühendisi Mektebi Müdiriyetinden:

Mektep talebesi için diktirilecek 100 takım elbise, 100 takım palto ve 100 takım işçi elbisesinin imaliyesi 25/8/ 930 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık munakasaya konulmuştur. İhalei kat'iyesi 13/9/930 tarihine müsadif cumartesi günü saat 16 da Zonguldak Maden müdüriyetinde icra kılınacağından taliplerin mektep müdüriyetinde, İstanbul mıntakası Maden mühendisliğinde mevcut şartnamesi mucibince ihale günü teminatı muvakkateleriyle beraber müracaatları ilân olunur.

Vakıf akarlar müdürlüğünden:

Müzayedeye vazolunan emlâk

1 — Mahmutpaşada Nuruosmaniye caddesinde 99, 97 No. dükkân.
2 — Atik Alipaşada Çilingirler sokağında 64 No. baraka.
3 — Beyazıtta Kaşıkçılarda 9 No. dükkân.
4 — Çarşıda Terlikçilerde 21 No. dükkân.
5 — „ Gelincik sokağında 21 No. dükkân.
6 — „ Kazazlar Ressam basmacılarda 49 No. dükkân.
7 — „ Hacımemiş sokağında 24 No. dükkân.
8 — „ Çadırcılarda 31 No. dükkân.
9 — Çemberlitaşta Vezirhanı derununde 56 No. oda.
10 — Üsküdarda Mirahur mahalle ve caddesinde 7 No. dükkân.
11 — Haydarpaşada İbrahimağacamii sokağı 19 No. muvakkitane
12 — Boğaziçinde Kuzguncukta 111 - 27 No. dükkân ve arsa.

Müddeti müzayede : 12 ağustos 930 dan 3 eylûl 930 çarşamba günü.

Balâda muharrer emlâk kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan son günün saat on dört buçuğuna kadar şartnameyi okumak ve teminatı muvakkate ita ederek müzayedeye iştirak etmek üzere İstanbul Evkaf müdürlüğünde Vakıf Akarlar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Evsaf ve müştemilâtı hakkında malûmat almak istiyenler bu müddet zarfında müzayede odasına müracaat ederek ecri misil raporlarını görebilirler.

Nafıa Fen mektebine talebe kabulü

Nafıa fen mektebi müdürlüğünden

1— Mektep meccanî leylî ve tahsil müddeti üç senedir.

2— Gireceklerin yaşı 17-25 olmalıdır.

3— Lise mezunları imtihansız leylî ve Orta mektep mezunları Hesap, Cebir, Musattah hendeseden müsabaka ile alınır ve 16 hafta neharî devam ederler.

4— Kayıt işi eylûl 1 ilâ 17 1930 da yapılır.

Arnavutköyün'de kârgir çifte saraylarda

Leylîve Neharî **FEYZiATi LiSELER** Kız ev Erkek

İlk sınıfları ve ayrı teşkilât dahilinde kız ve erkek orta ve lise kısımlarını da muhtevidir. Asrın icap ettirdiği en mütekâmil vesait ve teşkilâtı haizdir. Kayıt muamelesine başlanmıştır. Kayıt için mektebe veya İstanbul'da Basiret hanında İktisat şirketine müracaat edilebilir. İstanbul cihetinden gelecek neharî talebe için Fatihten Bebeğ'e kadar direkt vesaiti nakliye işlettirilecektir. Resmî karara tevfikan mektebimizde dahi 1 teşrinievvelde derslere başlanacaktır.

Tel İst. 2867

Dr. İhsan Sami
Öksürük şurubu
Öksürük ve nefes darlığına pek tesirli ilâçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

Sünnetçi Hacı Fida
Merhumun sünnetleri akrabasından gâne yetiştirdiği ve sağlığında tevdi yalnız Sünnetçi Emin Bey tarafından edilmekte ve müracaatınız kemakân Fatih Sulh Mahkemesi altındaki eski racaat mahallinde kabul edilmekte Torunu: Erfan

Dr. SEYFETTİN
Cilt ve Zührevi hastalıklar mütehassısı. Karaköy'de Abdullah Ef. Iokantasının yanında Ferit B. Han. Her gün.

Dr. BAHATTİN ŞEVKİ
Cilt, Frengi, Belsoğukluğu mütehassısı Ankara caddesi No. 15 Cumadan maada her gün sabahtan akşama kadar

Dr. A. Kutiel
Muayenehane ve tedavi elektriki lâboratuvarı. Karaköy Topçular caddesi

RÖntken
ile muayene ve tedavi
Dr. Kâmil
Kadıköyün'de
Bahariye caddesi Süreyya sineması sırasında No. 31
Cumadan başka her gün 3 den sonra. Telefon Kadıköy 149

Müracaat Evi
Her nevi takibat ve temsilî mesali, her lisandan tercümeleri ikra at ve icar işleri hakkında müracaat kabul eder. Galata Kredi Liyone bankası arkasında Aleksiyadi Han No. 8-9 Müdiresi K. Ferit
Tel. B. O. 474

Türk hanımları Esirgeme Derneği riyasetinden:

Cemiyetimizde biçki ve dikiş dersi verileceğinden kayıt muamelesi 30 eylûlde Aksaray'da tevekkül hamamında ki merkezi umumide yapılacaktır.

Mes'ul Müdür M. Ali